

ՊԱՇՏՈՆԱԲԵՐԻՔ Հ.Ս.Ը.Ս.Բ ԵՐ
 ԵԿԵԱՐՏՆԵՐՈՒ
 ԸՆԴՀ.ՍԲՈՒՐԵՆԸ

ՄԱՍԿ

HAÏ SCOUT

★ REVUE MENSUELLE ★
 ճԵՏՏԵՐՈՎ ԵՍԿՐԱՐԱՄԷՆ ՐԵ ՄԱՏ

MAI-JUIN 1935 ՄԱՅԻՍ-ՅՈՒՆԻՍ

★ N° 15-16 ԹԻՂ ★

Մ Ա Մ Ե Ն Ե Ն Ն

« Հայ Սկաուտ » ին բաժանորդագրուած էս :

Քանի՞ բաժանորդ դրկած էս :

Բաժանորդագրութիւնը վճարած էս :

Եթէ կ'ուզես որ « Հայ Սկաուտ » ը կանոնաւոր եւ աւելի նոյն հրատարակուի, անապարէ՛ բաժանորդագրուիլ, բաժանորդագրել եւ, այժմէն, առանց յապաղումի բաժնեգինը դրկել :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

HAI SCOUT

Revue mensuelle

Organe de l'Union générale arménienne de scoutisme

Fondée en 1918

Rédaction et Administration 55, Rue de Meaux, Paris-XIX

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ (ԿԱՆԵԻԿ)

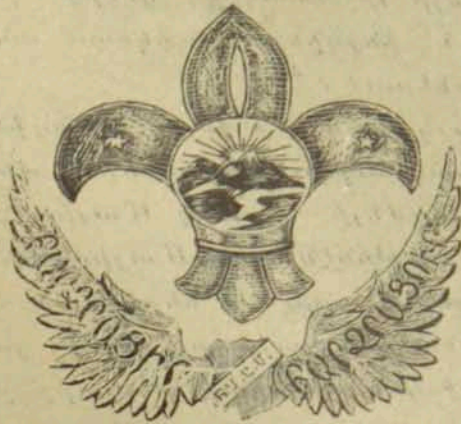
Ֆրանսա Սուրիա, Պալժաններ	20 Ֆր.
Ուրիշ երկիրներ	30 Ֆր.
Սկաուտական բոլոր նիւղերու անդամներուն ՊԱՐՏԱՒՈՐԻԶ	15 Ֆր.
Չեմքէ հատը	2 Ֆր.

ԲՈՎԱՆԳԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեր կօսքը	« ՀՍՅ ՍԿՍՈՒՏ »	49
« Եթէ այս շարժումն ալ չ'ոգեւորէ »	« ՅԱՌԱՋ »	51
Վրանագնացութեան կարեւորութիւնը	« ԱՐՓԻ »	53
Առողջ միտք, առողջ մարմնի մէջ	« ԱՐՄԵՆԻԱ »	57
Սկաուտական կեանքը, Ֆիլիպէ	Ս. Ճ.	58
Լուրեր՝ սկաուտա - մարզական		59
Հայաստան	ՅՈՎՀ. Գ. ՊԱՊԷՍԵԱՆ	68
Երէջներու անկիւնը	ԹԷՔՆԻՔ ՅԱՆՁՆԱԾՈՒՄԲ	71
Գայլիկին անկիւնը	ԾԵՐ ՇՈՒՆ	73
Գաշտային խաղեր կամ արլէթիզմ	Պ. ՉԱԲԸՃԵԱՆ	74
Առողջապահական	ԲԺԻՇԿ Վ. ԲԱԼԱՍԱՆ	75
Սկաուտական բառարան		77
Շապին - Գարահիսար եւ իր արժիւր		78
Սկաուտութիւնը, երջանկութեան աղբիւր		80

Տ ԱՅ ԱԿԱՌԻՊ

ԲԱՐՁՐԱՑԻՐ

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ ԸՄԸՄԻ ԵՒ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ե. Տարի Թիւ 15-16 Մայիս-Յունիս 1935 Mai-Juin 5me Année N° 15

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՊՐԻԼ 11-24 ՄԱՅԻՍ 28

Ծառայել ազգին և հայրենիքին, Հայ Սկսուարի հիմնական դասանանքն է: Ան դեռ իր պատանի հասակին, կը պատրաստուի ըլլալ արժանի զինուորը, պայքարելու ազգութեան և հայրենիքի գերազանց շահերու ապահովութեան համար:

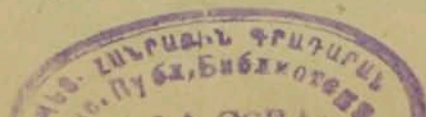
Ո՛չ մէկ նկատում, ո՛չ մէկ փոսք և փոտասիրութիւն չունի Հայ Սկսուար բացի այս հիմնական ուղղութեամբ իր ցոյց տուած ընդունակութեան, ներքին գոհունակութեան զիտակցութենէն:

Այս պատճառով ալ ո՛չ մէկ ուժ և խոչընդոտ կրնան արդիւիւն զինքը՝ Հայ սկսուար, անմասն և անհաղորդակից մնալէ այն բոլոր գէպքերէն և անցքերէն, որոնք առաւել կամ նուազ կարեւորութեամբ կոտ ունին մեր անցեալ և ներկայ պատմութեան հետ:

Աւելի ըլլալով՝ Հայ սկսուար տանձին հետաքրքրութեամբ և խանդավառութեամբ, կ'ուզէ ոգեկոչել մեր անցեալի փոսքերը, արժանիքներն ու մեծութիւնները, խորացնելու համար իր պաշտամունքը, սերտացնելու համար իր սէրը՝ մեր ներկայ հայրենիքի և այնքա՛ն գծողակ ճակատագրի դատապարտուած սիրուքի Հայութեան հանդէպ:

Այս տեսակէտով ալ, Հայ սկսուար տարիներէ ի վեր մասնաւոր նախանձարկութեամբ կը տօնէ երկու կարեւորագոյն տօներ, — Ապրիլ 11/24-ը և Մայիս 28-ը:

Առաջինը յիշատակի տօնն է 1915-ին նահատակուած մէկ միլիոն Հայութեան՝ Թրքական սպանդի մը: Ունենալով այս յիշատակի թուականը, Հայ

սկսուար կը յարգէ ո՛չ միայն նահատակուած իր մէկ միլիոն ազգակիցները, այլ և բոլոր անոնք, որոնք մեր տառապանքի ու խաչելութեան երկարատև շրջանին՝ զոհուեցաւ յաւնումն Հայութեան :

Յարգա՞նքը այն խնկելի յիշատակին, տուրք մըն է Հայ սկսուարն համար, — առանց որուն, ան՝ ինքզինքը կը նկատէ անարժան և թշուառական յաջորդը բոլոր իր նախնիքներուն :

Երկրորդը՝ տօնն է հայկական նոր վերածնունդին :

Հայկական մարտիրոսապրութիւնը հասնելով մինչև Ապրիլ 11 / 24-ը, պիտի ըլլար ընդմիջա անորոթելի՝ առանց Մայիս 28-ին : Որովհետև, մեր անթիւ և անհաշիւ զոհաբերութենէն ետք, Մայիս 28ին էր, որ մեր նուիրական երկրին մէջ, մեր նախորդներու արիւնով ներկուած հողին վրայ, վերապրողներու զմայելի և դիւցազնական պայքարի գնով, յարութիւն առաւ Հայաստանը : Փերեզմաննոցին մէջ կենդանարար տաճարը շինուեցաւ Մայիս 28-ին, որմէ յոյս, յոյս և հաւատք սփռուեցան այլ ևս մահուան դատապարտուած Հայութեան մէջ : Այդ օրէն ի վեր — երկար դարերէն ետք — Հայութիւնը աչք կ'զարեւար իր սեփական հայրենիքին՝ ի գին իր խոշոր զոհողութիւններուն :

Քաղաքական և կուսակցական վէճերէն ու պայքարներէն հետո, Հայ սկսուար նոյն ջերմեանդութեամբ կը տօնէ այս տօնը ևս, որպէս յաջորդական տօնը Ապրիլ 11/24-ին :

Ապրիլ 11/24-ը մեր մարտիրոս ցեղին խաչելութեան, իսկ Մայիս 28-ը անոր փաստօր յարութեան տօնն է . մէկը միւսէն նուիրական, մէկը միւսով բովանդակուած ու քրքրեցած :

Հայ սկսուար, որպէս մէկ հասուածը Հայութեան նոր սերունդին, չի կրնար անտեսել այս ճշմարտութիւնը, առանց դաւաճանելու իր հիմնական դաւանանքին — ԾԱՌԱՅՅԵԼ ՄԻՇՏ ԱԶԳԻՆ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ :

« ՀԱՅ ՍԿՍՈՒՏ »

« Հայ Սկսուար » ի 4-րդ տարեշրջանի բաժանորդներէն մաս մը դեռ չեն վճարած իրենց բաժնեկիւնը : Հետեւարար, հարկադրուած պիտի ըլլանք յաջորդ թիւէն դադրեցնել ամսագրի ստաբուսը, եթէ չփութան կարգապիւր իրենց հաշիւը :

Մենք որ և է մէկու ինքնաբերաբար « Հայ Սկսուար » չենք ուզարկեր, այլ միայն անոնց՝ որոնք անձամբ կամ ուրիշ միջոցներով խնդրած են բաժանորդագրուիլ :

Հինգերորդ տարեշրջանի « Հայ Սկսուար »-ը կ'ուզարկուի բոլոր բաժանորդներուն, բացի այն մի քանի անձերուն, որոնք յայտնած են թէ՛ այլ ևս ի վիճակի չեն շարունակելու բաժանորդագրութիւնը : Կ'ուզենք հաւատարմ, որ ո՛չ միայն բաժանորդներու ներկայութիւնը կը մնայ, այլ « Հայ Սկսուար »-ի բարեկամները կը ջանան նոր բաժանորդներ արձանագրել : Բաց աստի, Վարչութիւնս բոլոր բաժանորդներուն այժմէն կ'ուզէ ջերմագին խնդրանք, անյապաղ վճարել իրենց բաժնեկիւնը, այս կերպով մեծապէս օգնելու Վարչութեան և նպաստելու հանդէսին ծաւարման : Հայկական կասկածամտութիւնը փարատելու համար միանգամ ընդմիջա յայտնենք թէ « Հայ Սկսուար »-ի դատարարն ո՛չ մէկ վատնու կը սպասուայ : Յոյս ունինք, որ մեր այս ամենափերջին գիմուսը անարձագանգ չի մնար :

ԽՄԲ. « ՀԱՅ ՍԿՍՈՒՏ »-Ի

«ԵԹԷ ԱՅՍ ԶԱՐԺՈՒՄՆ ԱԼ ՉՈԳԵՒՈՐԷ...»

Վերի խորագրին տակ հետեւեալ խմբագրականը կը գրէ « Յառաջ » (մա-
յիս 14) .

— « Կիրակի օր սկսուտական հանդէս մը սարքած էր Հ . Մ . Ը . Մ . ի Փա-
րիզի շրջանը , « Փրֆի ժուռնալ »-ի սրահին մէջ :

Հանդէսը սկսաւ ճիշդ ժամանակին : Բազմութիւնը՝ « կոկիկ » , համաձայն
նոր բանաձեւի մը , զոր կրնաս ուղածիդ պէս հասկնալ :

Բազմութիւ հայկական հանդէսներ կատարուած են այդ սրահին մէջ : Ու
երբ կը բազդատէինք մէկը միւսին հետ , նոյն իսկ Հ . Մ . Ը . Մ . ի քանի մը տա-
րի ստաջուան ցերեկոյթներու բազմութիւնը՝ այդ հասարակութեան հետ , կը
ձմբաէր մեր սիրտը :

Ուրեմն այս գեղեցիկ եւ փրկարար շարժումն ալ խանդավառութիւն չի
պատճառեր տարազիր բազմութեան , մանաւանդ զուկի աէր հայրենակից-
ներու :

Ի՞նչ չուա կը նօսրանան բազմութիւնները , մէկ տարիէն միւսը . . .

Հանդէսը յաջող էր , իր ընդհանուր դիժերուն մէջ : Քանի մը օրէն կը կար-
դաք նկարագրութիւնը եւ կ'իմանաք :

Կարելի չէր տանց խանդաղատանքի դիտել խումբ — խումբ արիներու սի-
րուն խողերը , լսել անոնց արասանութիւններն ու երգերը :

Եւ սակայն , այստեղ ալ մտայլ տղաւորութիւն մը :

Մինչ կը սպասէինք որ հարիւրաւոր մանուկներ եւ պատանիներ վտակ —
վտակ հոսէին սրահին մէջ , բեմին վրայ եւ նրբանցքներուն երկայնքը , երեւան
եկաւ որ տանեակներ են , հաւաքուած՝ զանազան արուարձաններէ :

Եւ խանդավառ տղայ մը կը բացատրէր , ինքնաբերաբար , սիրտը կտորած .

— Ճիշդ է , մեր ուղածը չէ , ծնողներն ալ յանցանք ունին , մենք ալ : Ան-
կարելին կը փորձենք , գժրախտարար շա՛տ են գժուարութիւնները . . .

Պատին վրայ կախուած էր վիճակագրական տախտակ մը :

Վեց հազար հաշուելով սկսուտական տարիքի տղաքը , տախտակը շար-
ժանկարի , պարտարահի , սրճարանի եւն . զո՛հ կը նկատէր 1 , 400 մանուկներ :
Հազար հօգի ալ՝ հայ մնացած , բայց զրկուած սկսուտական շարժումէն , իր-
բեւ հեռեանք ծնողքներու անտարբերութեան : Հարիւր հոգի՝ Փրանսական
խումբերու մէջ մտած , հինգ հարիւր՝ հայ սկսուտ : Գուժար՝ երեք հազար :

Իսկ մնացեալ 3 , 000 ալ՝ զրկուած նիւթական միջոցներու չզոյւթեան հե-
տեւանքով :

Երկրօրդական է քննել վիճակագրական տախտակին վաւերականութիւնը :
Անշուշտ կան նաեւ Հայ Արիները , յամասօրէն կասշաժ՝ իրենց անջատ զոր-
ժունէութեան :

Եւ սակայն , ս՛րբան պերճախօս է պատկերը , նոյն իսկ այս թուանշաննե-
րուն վրայ . . .

Ոչ իսկ հինգ հարիւր սկաուտ, ամբողջ Ֆրանսայի մէջ (հաշուելով միայն
Հ. Մ. Ը. Մ. ի հովանաւորեալները) :

Ուրեմն, այս ճակատին վրայ եւս դարձեր ենք « շարջի » : Իսկ երբ կարգը
կուգայ ծափահարութեան, ձեռքերուն հետ ոտքերն ալ կը թնդան :

Ա՛յ, մարդիկ, եթէ ամէն մէկը ծափահարող ուրիշ ընտանիք մը համոզէր,
ի՛նչ հրաշքներ կարելի չէր գործել :

Եւ ինչո՞ւ խանդավառութիւնը տարուէ տարի պիտի նուազէր այս շար-
ժումին հանդէպ, ուր ոչ գաւանական խնդիր ունինք, ոչ քաղաքական, ոչ ալ
կուսակցական :

Ի վերջոյ ո՞ւր կ'իջնեն մեր ազգային գիտակցութիւնն ու հպարտութիւնը,
եթէ ազատ օգի եւ կորովի այս մարդանքը, ջիղերու եւ գնդերներու, այլ եւ
ազգային օգիի մշակման այս շարժումն ալ չպիտի ոգևորէ մեզ :

Բազմութեան մէջ ուշադրուէր նաեւ մամուլի ներկայացուցիչներու,
« ուսումնական » դասուն եւ « ազգային ջոջեր » ու բացակայութիւնը :

Ուրեմն անո՞նք ալ այս բոլորը կը նկատեն « պարսպ վախտի խաղալիք » :

Մինչդեռ, ամէն օր թերթերու մէջ կը կարդանք թէ՛ Ֆրանսայի հանրա-
պետութեան նախագահը, այսինչ նախարարը, բարձրաստիճան գէմքեր կամ
օտար զեսպաններ ներկայ էին Փուլթալի այս կամ այն մրցումին :

Անշուշտ անոր համար որ, այդ ջոջերը պարսպ ժամանակ շատ ունին,
իսկ մերինները գլուխ քերելու ժամանակ չունին . . .

Եւ կամ անոնք վերացական մարդիկ են, վարժուած՝ թեթեւ բաներու,
իսկ մերինները՝ լուրջ, բանդէտ եւ հեռատես :

Դուք ինչո՞վ պիտի բացատրէիք այս ողբերգութիւնը, — այս օտարոտի
եւ սառուցեալ վերաբերումը, նոր սերունդին փրկութեան նուիրուած շարժու-
մի մը հանդէպ :

Տնտեսական մտահոգութիւննե՞ր, — Բարեհաճեցէք աչքէ անցընել սրճա-
րանները, պարահանդէսները, զարմանազան խրախճանքներն ու « Նասրէտաին
Հօճա » ները :

Տազնապը աւելի տանելի չէ՞ր քանի մը տարի առաջ, — մինչեւ 1930 :

Արդ, կը յիշէ՞ք որ եթէ ոչ զանգուածային, գոնէ քիչ — շատ ժողովրդա-
կան հետաքրքրութիւն մը տիրած ըլլար այս շարժման շուրջը :

Չորս — հինգ տարի առաջ, 200 — 250 կը հաշուէին Հ. Մ. Ը. Մ. ի սկաուտ-
ներուն թիւը, Փարիզի մէջ : Եւ յոյս կար գոնէ 500-ի բարձրացնելու :

Իսկ այսօ՞ր, — Եղածը պահելու մտահոգութիւնն է որ կը կտարէ վարիչ-
ներուն թեւերը . . .

Բայց ի՞նչպէս կը գիմանան արեւելեան գաղութները, շատ աւելի անճար :

Սկաուտը անասունները կը պաշտպանէ եւ կը սիրէ :
Մատիտի մետաղիկն (ուրուախար = կրաֆիլ) փոշին վերքէ մը ներս մըտ-
նելով կրնայ արիւնը թունաւորել :
« Աֆրա Տիուռնա » (Օրուան Դէպքերը) անունով առաջին լրագիրը՝ մեղ-
քամով պնակիկներու վրայ փոքագրուած գիրերով՝ հրատարակուած է Հոռ-
մի մէջ 691-ին (Ն. Ք.) :

ՎՐԱՆԱԳՆԱՑՈՒՅԵԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒՅԻՒՆԸ

ՄԱՆՈՒԿԸ ԵՒ ԻՐ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

Մեծ արձակուրդը կը մօտենայ եւ բոլոր ծնողները պէտք է մտածեն որ՝ իրենց դպրոցական դասակները այդ շրջանին շատ աւելի պէտք ունին հսկողութեան եւ առաջնորդութեան՝ քան ձմրան շրջանին :

Տարուան երեք քառորդ մասը մանուկը ամէն կերպով պաշտպանուած է թէ՛ դպրոցը եւ թէ՛ տունը : Ան ունի յատուկ ժամանակացոյց մը եւ գիտէ թէ ի՞նչ կը սպասուի իրմէ ամէն օր ու ժամ :

Ամասը, արձակուրդի օրերուն, սակայն, դպրոցականին կեանքը լեցուն է ամէն տեսակ անակնկալներով ու փորձանքներով : Այս է պատճառը որ՝ քաղաքարեակ ծնողները շատ արդարացիօրէն կը մտահոգուին, երբ դպրոցները կը դոցուին ու արձակուրդի օրերը կը սկսին : Անոնք որ ամէն տարի ամառանոց երթալու կարելիութիւնն ունին կարեւոր չափով մը լուծած կ'ըլլան այս դժուարին խնդիրը :

Արձակուրդի օրերուն դպրոցականներուն երջանկութիւն եւ առողջութիւն ապահովելու լուսագոյն միջոցներէն մէկն է վրանադնացութիւնը (քէմփ) : Քաղաքակիրթ բոլոր երկիրներու մէջ, մասնաւորներու թէ՛ իմբակցութիւններու կողմէ կը կազմակերպուին քէմփեր, որոնք ունին շատ արժէքաւոր օգտութիւն :

Բնութեան ծոցը, ծովեզերքը կամ լեռան մը ստորոտը, լճակի մը ափին կամ գետակի մը եզրը, քաղաքի ժխորէն հեռու ինկած դաշտի կամ անտառի առաւելութիւնները ներկայացնող վայր մը կ'ընտրուի սովորաբար՝ մանուկներու համար :

Մէկ կամ երկու մեծ շէնքեր կը կազմեն կեդրոնը այս ամսամեայ գիւղերուն : Այս գլխաւոր շէնքին կամ շէնքերուն մէջ կը գտնուին խոհանոցը, լուսարանը, պաշտօնէութեան սենեակները, արժէքաւոր առարկաներ, պահելու սահմանուած սենեակ մը եւ այլն : Քէմփին այս կեդրոնական մասը կը շրջապատեն 4 — 6 հոգի սրտասպարոզ անակներ եւ 2 — 8 հոգինոց վրաններ :

Ծնողները ի՞նչ կը սպասեն քէմփէն :

Նախ՝ բարելաւում մանուկի առողջութեան : — Մաքուր օդը, պտույտները, մարզանքը, կանոնաւոր սնունդը եւ քունը կ'ապահովեն այս արդիւնքը :

Երկրորդ՝ մանուկին մէջ դարդացնել ընկերային կեանքի գիտակցութիւնը, ա՛յն զգացումը թէ՛ ինք կը կազմէ ամբողջի մը մէկ մասը : — Իւրաքանչիւր վրան կը կազմէ հաւաքականութիւն մը, որուն ամէն մէկ անդամը ունի իր իրաւունքներն ու պարտականութիւնները :

Երրորդ՝ օգտակար ըլլալու, պատասխանատուութիւն ստանձնելու զգացումին դարդացումը : — Իւրաքանչիւր պղտիկ ունի իր պատասխանատուութիւնը թէ՛ իր անձին եւ թէ՛ իր ընկերներուն հանդէպ : Անհատականի նոյնացումը ուրիշներու շահին՝ պղտիկը կը վարժեցնէ օգտակար ըլլալու փափաքին :

Չորրորդ՝ իւրացում կարգ մը լաւ սովորութիւններու, ինչպէս կօկիկութիւն, ճշգրտապահութիւն, հրամաններու հնարանդութիւն, կարգապահութիւն : — Ընկերական մտերիմ կեանքի արդիւնքը կ'ըլլայ անզգալի մրցակցութիւն մը, որ կը ձգտի ամէն ինչ ընել անթերի :

Հինգերորդ՝ ձևապահան աշխատանքներու վարժեցում : — Առօրեայ կեանքի մէջ առաջ եկած պահանջներ կը ստիպեն պղտիկները որ շինեն կտորածափոս մը, կարեն իրենց կոծակը, մաքրեն իրենց զգեստը :

Վեցերորդ՝ մարմնի ճկունութիւն : — Կազմակերպուած խաղերը, լողանքը, մարզանքը իրենց հետ կը բերեն արագաշարժութիւն, որ կական պայմանն է ճկունութեան :

Եօթերորդ՝ բնութեան ճանաչում եւ սէր : — Ամենօրեայ պատշտներն ու վայելքը բնութեան բարիքներուն՝ տեղն ու տեղը պղտիկներու աչքերուն առջեւ կը պարզեն բնական արժէքները : Ասոր հետեւանքով անոնց մէջ կը ծնի մասնաւոր սէր մը զէպի բնական գեղեցկութիւնը :

Ութերորդ՝ արուեստի արածադրութեան դարգացում : — Բնութեան ճանաչումն ու սէրը իրենց հետ կը բերեն երգի, նուագի, նկարչութեան, նկարագրութեան, պատմելու հակում :

Իններորդ՝ ծրագրելու եւ գործադրելու կարողութեան դարգացում : — Քէմփերու կազմակերպչները՝ ունենալով հանդերձ իրենց որոշ ուղեգիծը, յաճախ մանուկներու հետ միասին կը կազմեն օրուան կամ շաբթուան ծրագիրը, որուն գործադրութեան մէկ կարեւոր մասը կ'իյնայ պղտիկներու վրայ :

Տասներորդ՝ ծնողները մասնաւորաբար կ'ակնկալեն որ իրենց դասակներուն որոշ ազատութիւն արուելու հետ միասին, անոնց վրայ կատարուի ուշադիր եւ խիստ հսկողութիւն : — Լողանքը, մազլցումը, օգի անակնկալ փութութիւնը կրնան ունենալ վասնդաւոր հետեւանքներ, եթէ աշարուրջ հրահրութիւնը քիչ մը պակսի : Այս է պատճառը որ ամէն վայրկեան շափահաս անձերու հսկողութիւնը կենսական անհրաժեշտութիւն մըն է :

Վերոյիշեալ ակնկալութիւնները լրացնելու, ուրիշ խօսքով յաջող քէմփ մը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ են հետեւեալ պայմանները . —

Առաջին՝ կազմակերպողին անհատականութիւնը : — Նման գործի գլուխ պիտի անցնին անձեր, որոնք կը սիրեն մանուկները եւ կը հասկնան անոնց հոգերանութիւնը : Լաւագոյն քէմփերու վերին հսկողութիւնը սովորաբար կը յանձնուի մանկավարժներու, հոգեբաններու եւ բժիշկներու : Քէմփի վարիչ մը պէտք է ըլլայ մասնաւորաբար համբերող, սիրալիր եւ վերին աստիճան ջաղաքաւար :

Երկրորդ՝ քէմփերուն բնական գիրքը : — Պէտք է բնորէլ ասոցջատահի կատարեալ պայմանները գոհացնող վայրեր, — չոր հող, լաւ օդ, մաքուր ջուր, առատ կաթի պաշար : Լաւագոյն անունը հայթայթելու գիւրութիւն, մասնաւորաբար թարմ բանջարեղէն եւ պտուղ :

Երրորդ՝ մանուկներու ասոցջութեան հոգ տանողներ : — Ամէն քէմփ պէտք է ունենայ 1 - 2 հիւանդատրասուհի եւ քէմփի վայրէն ոչ - շատ հեռու գանուող բժիշկ ու գեղարան :

Չորրորդ՝ խմբապետներու եւ խորհրդականներու բնորութիւնը : — Վարիչին շափ կարեւոր է խմբապետներուն եւ խորհրդականներուն պատրաստութիւնը : Այս պաշտօններուն պիտի կոչուին այնպիսի անձեր, որոնք ունին մանուկներու հոգին ու մարմինը դարգացնելու համար անհրաժեշտ եղող ծանօթութիւններն ու յատկութիւնները :

Հինգերորդ՝ ինքնավստահութեան մշակում : — Քէմփի մէջ մանուկները սկսեցին գլխաւորապէս զգան ազատ , բայց միաժամանակ սխալ գտնուին խելացի հսկողութեան եւ առաջնորդութեան տակ : Փոքրիկը սխալ սորվի խնամք տանել իր անձին , միաժամանակ օգնել իր ընկերներուն , որպէս զի այս կերպ զարգանայ իր մէջ ինքնավստահութիւնը , որ հիմն է ինքնավստահութեան :

« Արփի » ի անցած տարուան Մայիսի թիւով հրատարակուեցաւ ամերիկեան քէմփերու մասին ծանօթութիւններ տուող յօդուած մը , որ եւ բաւական մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծեց ծնողական շրջանակներու մէջ :

Այս հետաքրքրութեան մէկ արտայայտութիւնն ալ հայկական քէմփեր կազմակերպուած տեսներու եւ իրենց գաւակները նման քէմփեր գրկելու փափաքն է :

Այս փափաքը որքան բնական , նոյնքան ալ կենսական անհրաժեշտութիւն մըն է :

Բնական է , որովհետեւ մեր մանուկները տարուան մեծազոյն մասը կ'անցընեն օտար շրջանակներու մէջ եւ ընտանեկան երբեմնակի այցելութիւնները կամ պատահական դրացնութիւնը շատ քիչ առիթներ կը ստեղծեն՝ շփում ունենալու հայ տարեկիցներու հետ :

Կենսական անհրաժեշտութիւն է մեր նոր սերունդի համար հայկական քէմփերու կազմակերպումը , որովհետեւ այս պարագային մենք կ'ունենանք ամերիկեան քէմփերու առաւելութիւններուն հետ նաեւ ազգային դաստիարակութիւն տալու կարելիութիւնը :

Փոքրերը կը դաստիարակուին ո՛չ միայն զպրօցն ու տունը , այլ եւ բնութեան մէջ : Որքան դասադիրքն ու ազատ ընթերցանութիւնը , նոյնքան ալ խաղն ու խօսակցութիւնը , երգն ու պատյաները կը նպաստեն հայեցի դաստիարակութեան :

Երբ մեր նոր սերունդը կարելիութիւն ունենայ յաճախելու հայկական քէմփ մը , որուն կազմակերպիչները իմաստութեամբ օգտադործեն մեր ազգային արժէքները , — անանկութիւններ , սովորութիւններ , ժողովրդական ու ազգային երգեր , մայրենի լեզու , ազգային պատմութիւն եւ գրականութիւն , — այս կերպ կը ստեղծուի հարազատ միջնորդող մը եւ կենդանի հետաքրքրութիւն դէպի ազգային կեանքը :

Ու այս կ'ըլլայ հայեցի դաստիարակութեան առաջնակարգ ազգակներէն մին :

(Բաղուած՝ « ԱՐՓԻ » մայիսի թիւէն , Պոսքըն)

ԾԱՆ . ԽՄԲ . — Հ . Մ . Ը . Մ . ի Հայ Սկսուածներու կազմակերպութիւնը իր հիմնարկութեան շրջանէն մինչեւ օրս , Պոլսէն — Հայաստան 1918 — 1921 , եւ այսօր ի սփիւռոս աշխարհի 1922 — 1935 , արձակուրդներու եղանակին կը կազմակերպէ 15 օրեայ կամ միամսեայ վրանագնացութիւններ (տարեկան օգոստոս — բանակում) , տալով իր անդամներուն Փիլիքական զարգացումին գուղընթաց արդիական « քէմփ » երու բոլոր գործնական եւ օգտակար պահանջներուն հետ՝ ազգային աւանդութիւններու , արժէքներու , բարի սովորութեանց , մայրենի լեզուի , երգերու , պատմութեան եւ գրականութեան մա-

սին լայն ծանօթութիւն ևւ այս ամէնքը՝ սկսուածական սիրուն ևւ մանկավարժական մեթոաներով :

Սակայն իրականութիւնը հոն է որ, այդ շինիչ « քէմփ » երէն հարիւրաւոր, հազարաւոր հայ պատանիներ ևն որ կը գրկուին, նիւթականի պակասէն : Ամէն պետութիւն իր քօլօնի տը վազանսներուն մասնաւոր վարկ յատկացուցած է, նոյն իսկ, այս օրուան Փոքրիկ Սորհրդային Հայաստանի կառավարութիւնը՝ մեծ ուշադրութեամբ ևւ գուրգուրանքով է որ կը հետեւի ու կը հողայ « պիտներներու » վրանազնացութիւնները : Իսկ, արասասհամի անակը, անհոյ ևւ անհայրենիք հայ պատանեկութիւնը ևւ երիտասարդութիւնը ձգուած ևն բախտին ևւ . . . այլասերման ճամբուն մէջ : Մեր բարեգործական կարճակերպութիւնները, կարմիր Սաշերը, Ազգային կեդր. Վարչութիւնները, Թաղական Սորհուրդները, Աղքատախնամ մարմինները, սեղեակ ևւ արգեօք այս իրականութեան : Եթէ այո՛, ո՞ր օրուան կը սպասեն ուժ տարու Հ. Մ. Ը. Մ. ի ևւ Հայ Սկսուաներու կարճակերպութեան թէ՛ բարոյապէս ևւ թէ՛ նիւթԱՊԷՍ, որպէս զի անոնք կարողանան իրենց վրայ գրուած սուրբ պարտականութիւնը լրիւ արդիւնաւորել : « ՀԱՅ ՍԿՍՈՒՏ »

ՓԼՈՎՏԻՎ. — 1) Սկսուաները խմբապետ եղբ. Ճամնեանի հետ : 2) Գայլիկները Աբէլա եղբ. Գրիգորեանի ևւ օգնական Զիլիկիրեանի հետ :

ԱՌՈՂՋ ՄԻՏՔ ԱՌՈՂՋ ՄԱՐՄՆԻ ՄԷՋ

Վերի խորագրով խմբագրականի մը մէջ Պուէնոս - Այրէսի « Արմենիա » ն կը գրէ (մարտ 2) :

— « Լատին իմաստութիւնը, հիմնուած դարաւոր փորձառութեան վրայ յուսալէս բանաձեւած է կարեւորութիւնն առողջ մտքի եւ իմացականութեան . — « Առողջ միտք, առողջ մարմնի մէջ » : Հեթանոս մարդկութիւնը այս ճամբով կ'ընթանար մինչև քրիստոնէութիւնը, որ եկաւ եւ ժխտեց մարմնի կարեւորութիւնը :

Քրիստոնէութիւնը ըլլալով խորհուրդներու, տեսիլքներու եւ հրաշքներու վարդապետութիւն, անտեսեց մարմինը իբր անօթ մեղքի, շարութեան, վատ, խորհուրդներու եւ մտածմանց, սրմէ առաջ եկաւ ճգնաւորութիւնը — ասկեալով :

Մեր դարը սրբազրեց բարբարոս ինքնախոչտանդումը եւ Ֆիլիքական շարձարանքները բնդունելով, որ առաքինութիւնն ու բարութիւնը կարելի է հաշտեցնել առողջ մարմնի հետ : Որովհետեւ անկարելի էր թանկ մարդուս Ֆիլիքականը հոգեկանէն, իմացականն ու զգայականը արիւնէն եւ միտէն :

Ժամանակակից մարդկութիւնը այս հասկացողութեամբ եւ սղով է, որ առաջ կ'երթայ, ու նուազ առաքինի չէ քան ասկեալովի շրջանի մարդկութիւնը : Այս պատճառով մարմնակրթական շարժումը մեծ նուաճումներ բրած է : Մարդը վերացականէն եւ անիրականէն իջած է իրականին եւ գործնականին, հաշտեցուցած է Ֆիլիքականն ու հոգեկանը, ներդաշնակելով իր տեսանելի եւ անտեսանելի սմբողջութիւնը :

Չէիս ժողովուրդը իր պատաստողութիւնը կը պարտի իր բազէներուն . — երխատաստողութեան, սրտնք հաւատուելով մարմնակրթական բնզ . զրօշին տակ, կազմեցին բանակ մը, որ միայն զինուած չէր : Այս հիմնարկութեան մէջ անտնք սորվեցան կարգապահութիւն, շարքաշութիւն, կզրայրասիրութիւն, ազգասիրութիւն, նուիրուածութիւն եւ անձնագոհութիւն : Եւ որ մը պատրաստ բանակ էին Չէիսիան ազատելու մէկ վճռականութեամբ, շեշտակի նպատակով, համագործակցութեամբ եւ ներդաշնակօրէն :

Նման ազօտ շարժում մը կը նշմարենք մեր ազատագրական պայքարի ընթացքին, Վանի մէջ, Փորթուգալեանի գլխաւորութեամբ, երբ մեր աշակերտութիւնը կը սորվէր լողալ, վազել, ձի նստել, նետ արձակել, եւ այլն :

Սակայն հայ մարմնակրթական բնզ . շարժումը կը սկսի ասկէ 15 տարի առաջ եւ արագօրէն կը ծաւալի բովանդակ հայութեան, մանաւանդ արտասահմանի մէջ : Եւ այսօր մենք ունինք Հայ Մարմնակրթական Ընզ . Միութիւն մը, որ իր մասնաճիւղերն ունի գրեթէ ամէն տեղ, ուր բուռ մը հայութիւն կայ : Այս Միութիւնը որ կրճատուած ձեւով կը կոչուի Հ . Մ . Ը . Մ . իր ծրագրի կանոնագրով գերազանցապէս ազգային է : Ընդունելով բնզանուր մարմնակրթական ձեւերն եւ աւանդութիւնները զանտնք յարմարցուցած կամ պատշաճեցուցած է հայկական իրականութեան գառնալով ինքնուրոյն, զուտ հայկական կազմակերպութիւն մը, որուն պատճառով կը վայելէ բնզ . հայութեան սէրն ու համակրանքը : Եւ անոր յաջողութիւնը գլխաւորապէս հայկականութեան մէջ կը կայանայ : — Բարձրացի'ր, Բարձրացու'ր — նպատակով, ձեւով եւ բովանդակութեամբ » :

ՅԻԼԻՊԷԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ ԹԻԻԵՐՈՎ

Հայ սկաուտական կեանքը Ֆիլիպպի մէջ կը սկսի 1925-էն, 32 սկաուտներով. 1926-ին սկաուտներու թիւը 48-ի բարձրացաւ. 1927-ին կը կազմուի գալլիկներու վոհմակը 26 հայրգիկներով: 1928-ին կը կազմուի Արեւուշներու խումբը 13 աղջիկներով, որ նոյն տարին կը բարձրանայ 28-ի: 1928-ին, սկաուտական կազմը մեծ ծառայութիւն կը մատուցանէ Երկրաշարժի ազէտեալներուն: Հաստատելով Սննդակայան 400 հոգիի համար, և Կարմիր Սաշի շրջուն խմբակ մը: Ինչպէս նաև ամբաջէններու խմբակ մը, որ տաղաւարներ կը կառուցանէ ազէտեալներուն:

1927 - 1928-ին կը հրատարակուի « Պահակ » խմբաւորակը՝ (26 թիւ) այս տողերը դրողին խմբագրութեամբ:

1929-ին սկաուտներու թիւը կը նուազի. կը մնան 25 սկաուտ, 17 կայս, 10 գալլիկ, բայց յամառ աշխատանք կը տարուի այդ թիւերը իրենց նախկին բարձրութեան հասցնելու համար:

1930, վերհրատարակում « Պահակ » երկշարաթաթերթի, 12 էջ խմբաւորակ: Սկաուտներ 36, կայսեր 28, պարիկներ 32, գալլիկներ 18:

1931 - 1933, սկաուտական կեանքը միշտ զէպի լաւը կ'ընթանայ: Նոր անդամներ կ'արձանագրուին:

1934, պատկերը հետեւեալն է. — Սկաուտներ՝ 56, գալլիկներ՝ 48, կայսեր՝ 32, պարիկներ՝ 33, երէցներ՝ 14:

1934 տարուան ընթացքին տեղի կ'ունենան 14 արշաւներ, 386 քիւմեզը հեռաւորութեամբ, զանազան տեղեր: Տեղի կ'ունենայ բանակում մը, որուն մասին ժամանակին տեղեկացուցինք, և Ծնողական ժողով մը, որ շատ արգիւնաւոր կ'ըլլայ:

1935. — Խումբը նոյն կազմը կը պահէ: Տեղի ունեցան եղբայրական երկու հանդիպումներ և ծնողական ժողով մը: Կայսերու համար ընտրուեցաւ նոր խմբապետուհի Օր. Միհրանոյ Սրապեան:

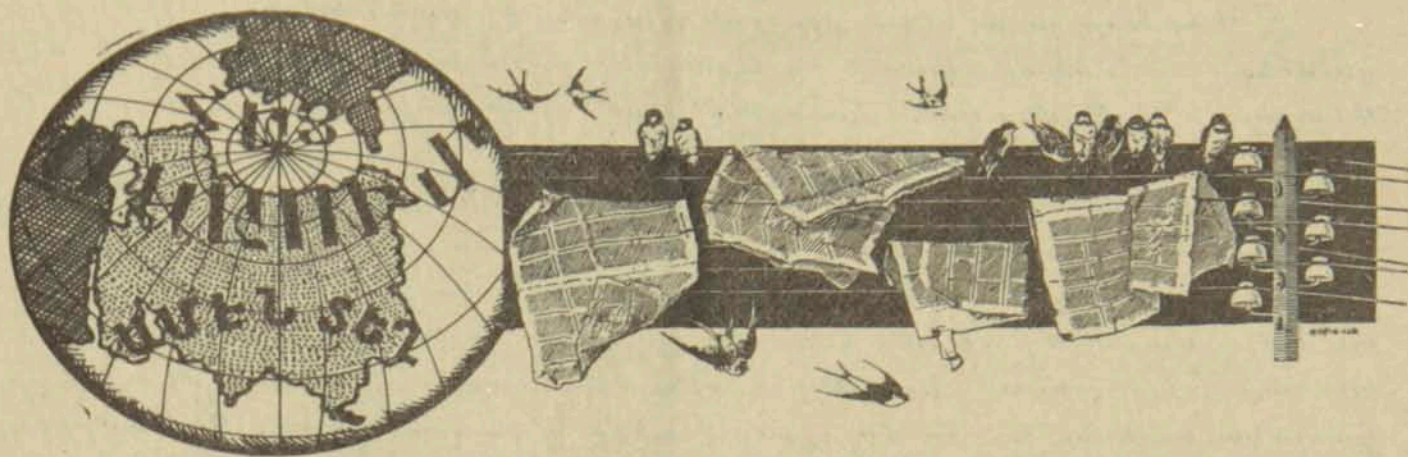
Սկաուտները կը պատրաստուին երկրորդ կարգի և մօտերս պիտի տան իրենց քննութիւնները:

Շարաթը երեք անգամ կանոնաւոր հաւաքումներ տեղի կ'ունենան միութեանս սկումբին մէջ:

Չատկին տեղի կ'ունենայ ձեռնարկ աշխատանքներու ցուցադրումներ:

Սկաուտ. Խորհուրդի անդամները հետեւեալներն են. — Մասնաճիւղի աւագ խմբապետ՝ Էդր. Պ. Գանթարեան, խմբապետուհի՝ Օր. Մ. Սրապեան, բարտուղար՝ Արշաւիր Պէնլեան: Խմբապետներ, որոնք 1930-ին Սօֆիայի բանակում - վարժարանի դասընթացքներուն հետեւեցան և աւարտեցին յաջողութեամբ՝ Տիգրան Պարտիզպանեան, Թադէոս Չալիքճեան (այժմ գինուոր), Հրայր Սրապեան (այժմ Մարօք), Չաւէն Փափազեան և այս տողերը դրողը: Վարիչ - առաջնորդներ, որոնք առաջնորդական դասընթացքը աւարտեցին՝ Կ. Պաճաքեան և Պ. Փափազեան:

Ազելլա, Խորէն Գրիգորեան և իր օգնականը՝ Պօղոս Չիլինկիրեան, որ գալլիկներու թիւը 48-ի հասցուցին իրենց անխոնջ աշխատանքով:

ԼՈՒՐԵՐ, ՄԿԱՌԻՏԱ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մոսկուա - Լենինկրատ մրցումը. — Մոսկուայի և Լենինկրատի առաջին խումբերը Երևանի դաշտին վրայ Ապրիլ 12-ին կարևոր մրցում մը ունեցած են : 2,000-է աւելի հոգի ներկայ գտնուած են այս հետաքրքրական մեծ մրցումին : Ողևոր և զխաական խաղէ մը յետոյ, Լենինկրատ կը յաղթէ Մոսկուային 1 - 3 կօլով :

Երևան և Լենինկրատ հաւասար. — Յաջորդ օրը յաղթական Լենինկրատը կը մրցի Երևանի « Դինամօ » խումբին հետ : Առաջին խաղամասին, կ'ըսէ « Սորհրդային Հայաստան », Երևանցիները երևան բերին խաղի զեղեցիկ ոճ ու ներդաշնակութիւն և ետ չմնացին Լենինկրատացիներէն. թէ առաջին և թէ երկրորդ խաղամասին, կողմերը ունեցան հաւասար արդիւնքներ և խաղը վերջացաւ 2 - 2 կօլով :

Մեծ մարզահանդէս. — Հայաստանի մարմնակրթանքի վարչութիւնը մեծ թափով պատրաստուեցաւ մայիս 1-ի մարզահանդէսին, որուն մասնակցեցան 15,000 մարդիկներ :

Հրապարակաւ կատարուելիք շուէտական մարզանքի մասնակցեցան 1,900 հոգի, իսկ բոլոր տեսակ մարմնակրթանքի մրցումներուն (ծանր աթլէթիք, կռիւմարտ, բմբաւարտ, սպրեր, խաղեր, և այլն) մասնակցեցան 7,610 հոգի : Ապրիլ ամսուան բոլոր հանդստեան օրերուն Երևանի սթատիումին մէջ տեղի ունեցան վարժութիւններ :

* * * Հայաստանի լաւագոյն մարդիկներէն Համբարձումեան Մոսկուայի միջազգային մրցումներու մէջ կտարած է ծանրութիւն վերցնելու համաշխարհային մրցանիշը : Երկու ձեռքով բարձրացուցած է 119 քիլօ և 850 կրամ և զէպի առաջ նետած է 106 քիլօ : Իսկ հինգ շարժումով վերցուցած է 575 քիլօ : (« Ժուռնալ տը Մոսկու ») :

* * * Հայաստանի գրօսաչրջիկային ընկերութիւնը այս տարուան օգոստոսին կազմակերպած է ամենամեծ աստղաձեւ արշար զէպի Արագածի բոլոր գագաթները : Արշաւին պիտի մասնակցին 500 հոգի : Արշաւախումբը հինգ թեւերու բաժնուած պիտի ըլլայ : Այժմ նախապատրաստական աշխատութիւններ կը տարուին այդ առթիւ :

****** Գարունը շուտ եկած ըլլալով այս տարի, գահուկային (սքիի) մըր-
ցումները սահմանափակուած են Արագածի ձիւնապատ գագաթներուն մէջ :
Փետրուար 23-ին վեց գահուկաւորներ սկսած են բարձրանալ այդ լեռը (3220)
մեզր :

****** Զրօնաչըջիկութեան եւ արշաւանքի միութիւնը որ հինգ տարի տաջ
կազմուեցաւ Հայաստանի մէջ : Ներկայիս 18 հազար անգամ ունի :

****** Հեռագրական զիծը որ Հայաստանի մայրաքաղաքը՝ Երեւանը կը կա-
պէ Սորհրդային Միութեան հեռաւոր շրջաններուն, վերջերս, ձիւնհալի հե-
տեւանքով կարուեցաւ : Երեւանի « Դինամօ » մարմնակրթական միութիւնը,
գահուկաւորներու խումբ մը գրկելով զիծը վերահաստատեց : Զիւնամբրիկը
եւ սաստիկ հովը շափազանց կը գծուարացնէին գործը : Տարերքին եւ խոր
ձիւնին գէժ մզուած յամառ կռիւէ մը յետոյ, գահուկաւորները յաջողեցան
հասնիլ կիրճին գագաթը, վերահաստատել հեռագրական թելերը եւ առանց
արկածի Երեւան վերադառնալ :

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

21 Ապրիլ կիրակի օրը տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ. -ի Աթէնքի Ենթաշրջանի
Պատգամաւորական ժողովը, մասնակցութեամբ մասնաճիւղերու 14 ներկա-
յացուցիչներուն : Լսւոջ խորհրդակցութեան ատարկայ գարձաւ Հ. Մ. Ը. Մ. -ի
ներկայ գիճակը : Զեւնարկուեցաւ վարչութեան բնարութեան, որը կազմուե-
ցաւ հետեւեալ կերպով. — Նախագահ՝ Պ. Ա. Պետրոսեան, անգամներ՝ ՊՊ.
Հ. Կրտէնեան, Տ. Ալէքսանեան, Գ. Փափաղեան, Մ. Յարէթեան, Հ. Տէտէ-
եան, Յ. Աշվանեան, Ս. Նշանեան :

****** Կ'իմանանք որ Հ. Մ. Ը. Մ. -ի Սեւանիկի « Արաքս » խումբը Զատիկի
տօնական օրերու առթիւ պատւոքս պիտի բնէ Նոր Յունաստանի կողմերը եւ
պիտի ունենայ քանի մը կարեւոր մրցումներ : Այս առթիւ կը մայթենք յա-
ջողութիւն :

****** Աթէնքի, Փիրէի եւ Սեւանիկի մէջ կը շարունակուին Յունաստանի
1935-ի ախոյեանական Փութպոլի մրցումները բազմահազար մարզատէրներու
ներկայութեան :

****** Օլիմպիքոս Պոլլիս կը մեկնի : Յունաստանի ախոյեան Օլիմպիքոս խումբ-
ը թուրք Փէտէրասիոնի հրաւերի համաձայն, Ապրիլ 30-ին Պոլլիս մեկնեցաւ,
երեք հանդիպումներ ունենալու համար : Կը յուսանք որ Օլիմպիքոս գարձեալ
յաղթական վերադառնայ, անցեալ տարուան նման :

****** Յունաստանի՝ Աթէնքի Ենթաշրջանի Վարչութիւնը, բնարեց հետեւե-
ալ յանձնախումբերը. — 1) Տնտեսական՝ ՊՊ. Գ. Փափաղեան, Զ. Աղաս-
եան, Պ. Սարգիսեան, Գ. Գրքըճեան, Թ. Կրտէնեան, Մ. Յարէթեան : 2)
Սկաուտական՝ ՊՊ. Հ. Տէտէեան, Վ. Փիւսկիւլեան, Ա. Գասապեան, Լ. Գալ-
եան, Ե. Սափրիչեան : 3) Ոսնագնդակ՝ ՊՊ. Ս. Նշանեան, Մ. Յարէթեան, Հ.
Կրտէնեան : 4) Աթլէթիզմ՝ ՊՊ. Յ. Աշվանեան, Կ. Խայեան, Կ. Մառաթեան,
Շ. Շահրիկեան :

****** Ապրիլ 14-ին տեղի ունեցաւ Զիքսի Միքրասիաթիքի գաշտին մէջ սա-
նազնդակի հանդիպում մը, Հ. Մ. Ը. Մ. -ի Աթէնքի մասնաճիւղի եւ Էնօսիս
Այու - Վասիլիուի միջեւ : Հ. Մ. Ը. Մ. -ի գէժ 3-ով յաղթական հանդիսա-

ցաւ : Սոյն խաղարկութիւնը կը մտնէ Հելլէն Ազգային Ֆէտէրատիոնի կողմէ սարքուած հանդիպումներու շարքին մէջ :

** Հ . Մ . Ը . Մ .-ի Արաքս Բ .-ը , իր առաջին բարեկամական մրցումը ունեցաւ Օլիմպիաքոս Բ . խումբին հետ . 5 - 1 կօլի փայլուն արդիւնքով պարտութեան մասնեցին Օլիմպիաքոսը :

** Կիրակի 7 Ապրիլին , եկեղեցական արարողութիւններէ անմիջապէս վերջ տեղի ունեցան , Հ . Մ . Ը . Մ .-ի Սելանիկի 20 նոր ընծայ սկաուտներու երգման արարողութիւնը , ներկայ էին նաեւ յոյն եւ հրեայ սկաուտներ :

Ե Գ Ի Պ Տ Ո Ս

« Արածանի » Հայ - Սկաուտներու Միութիւնը Երեքօրեայ բանակում մը ունեցաւ Արար , Անդլիկացի եւ Հրեայ սկաուտներու հետ , Մէատիի դեղեցիկ արուարձանին մօտ :

** Աղեքսանդրիոյ Հ . Մ . Ը . Մ .-ի մասնաճիւղը , յունական գլխաւորին մէջ տուաւ իր տարեկան հանդէսը , հոժ բաղմութեան մը ներկայութեան : Ուրախալի է սր , ի նպատակ Հ . Մ . Ը . Մ .-ի մարզադաշտի եւ սրօտի պիտոյքներուն գնման բաւական կոկիկ գումար մը ապահովուած է :

** Արածանի Բ . եւ Մինա - Քլիւպ Ա .-ի միջեւ տեղի ունեցաւ սպաքէթի մրցում մը , մարզասէրներու հոժ բաղմութեան մը առջեւ : Արածանիի ազաքը մեծ դիւրութեամբ յաղթեցին 2-ի դէմ 24 կէտով :

** Միւլֆի հայ պատանիներու Ֆութպոլի խումբը , արարական պատանիներու հետ մրցելով , 2-ի դէմ 4 կօլով կը յաղթեն :

** Այս տարուան Գահիրէի « Նէսթլ Բաժակը » մեծ հետաքրքրութիւն մը արթնացուց մարզական շրջանակներու մէջ : Կը մասնակցէին 14 Միութիւններ որոնցմէ 3-ը հայկական , Հ . Մ . Ը . Մ . , Արարաւ եւ Ամերիկեան Նպատատամատոյց : Ի վերջոյ Արարաւ տարաւ յաղթանակը եւ տիրացաւ բաժակին : Այս մրցմանց ընթացքին « Արարաւ » յաղթած է հետեւեալ խումբերուն . — « Արարաւ » 4 , Գերմանական Ակումբ 0 : « Արարաւ » 5 , Մարքոնի 3 : « Արարաւ » 4 , Շէլ 0 :

Պ Ո Լ Ի Ս

Ֆէտէրատիոնի կողմէ կազմակերպուած հեծանիւի մրցում մը տեղի ունեցաւ : Հետաւորութիւնն էր Շիշլիէն Գէֆէլէ , 25 քիլոմետր :

Մրցումին մասնակցեցան 13 հոգի : Առաջին հանդիսացաւ ծանօթ հեծանուորդ Գրիգոր Միքայէլեան « Պէշիկթաշ » խումբէն , հետաւորութիւնը կտրելով 46 վայրկեան 16 երկվ .-էն , երկրորդ ելան Յակոբ Փափազեան եւ Ժիրայր Դանիէլեան 49 վ . 14 երկվ .-էն :

** Վերջացած են ոչ - Ֆէտէրէ խումբերու լիկի մրցումները : Ֆութպոլի Սթատիստիկ կազմակերպած լիկի այդ մրցումներուն մասնակցող հինգ խումբերուն մէջ , կէտերու առաւելութեամբ Բերայի յունական խումբը կը խլէ ախոյեանութիւնը եւ կը ստանայ բաժակ մը : Իսկ « Նոր - Շիշլի » հայ խումբն ալ Բ . կը հանդիսանայ եւ նոյնպէս կը ստանայ բաժակ մը , արամապրուած Սթատի տնօրինութեանէն :

ՌՌԻՄԱՆԻԱ

Հ . Մ . Ը . Մ .-ի Պուքրէշի տեղական , սովորական ընդհ . Ժողովը տեղի ունեցաւ 21 Ապրիլ 1935-ին :

* * Պագարնրգ . — Մարտ 23-ին Հ . Մ . Ը . Մ . ի տեղական մասնաճիւղը կազմակերպեց զիմակաւոր շքեղ պարահանդէս մը , որուն բարոյական թէ նիւթական արդիւնքը եղաւ դո՛հացուցիչ :

* * Պուքրէշի մասնաճիւղի կողմէ վարձուած է ընդարձակ գետին մը , մարզական փորձերու համար : Տեղի ունեցան կրօս վազք մայիս 3-ին , փիֆիկ — փօսիկ մայիս 12-ին :

* * Հ . Մ . Ը . Մ . ի Պուքրէշի Փութպոլի խումբը տեղական « Մէթրոպոլա » խումբին հետ մրցելով , յաղթեց 1-ի դէմ 2 կօլով :

Մարտ 24-ին մրցեցաւ « Մօգօրնիցա » խումբին հետ , պարտուեցաւ 1-ի դէմ 2 կօլով :

Մարտ 31-ին մրցեցաւ « Մօնիթօր Յֆիշինալ » խումբին հետ , 2-ով 2 հաւասար :

Ապրիլ 7-ին « Ս . Ա . Պ . խումբին հետ , պարտուեցաւ 3-ի դէմ 4 կօլով :

Ապրիլ 14-ին « Վօյինցա » խումբին հետ , պարտուեցաւ 2-ի դէմ 3 կօլով :

* * Մարզադաշտ . — Հ . Մ . Ը . Մ . ի Պուքրէշի մասնաճիւղին կողմէ վարձուած է ընդարձակ գետին մը , անդամներու խաղերուն եւ մարզական փորձերուն համար :

ՊՈՒԷՆՈՍ — ԱՅՐԷՍ

Վարչութիւնը կը յայտարարէ որ , զյուս հանած է մարզադաշտի խնդիրը , կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները , եւ կոչ կ'ընէ բոլոր հայ պատանեկութեան թէ երիտասարդութեան , որ խմբուին իր սկսուտական եւ մարզական խումբերուն շուրջը :

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Մասշէղ Սոլէյմանէն կը տեղեկացնեն թէ , տեղւոյն անդլիական ախումբը տրամադրած էր հօքէյի համար մասնաւոր բաժակ մը , որուն մասնակցելու իրաւունք ունէին , անխտիր տեղւոյն բոլոր ախումբները : Ասպարէզ եկած էին տեղւոյն անդլիական , հնդկական , հրէական եւ հայկական ախումբները : Սաղերը վերջացան հայկական ասաջին թիմի կատարեալ յաղթութեամբ , որ ոչ մէկ անգամ չէր պարտուած միւս թիմերէն :

ՖՐԱՆՍԱ

Մարտէյի եմբաշրջան . — Հ . Մ . Ը . Մ . ի Հայ սկսուտները եւ « Հայ Արիները »՝ յուզիչ եզրայրութեամբ մը իրար միացած՝ հրաւէր ուղղած էին Մարսէյի շարք մը կարեւոր մարմիններուն որպէսզի տեսակ մը « պատան մը հացի » կեդրոնական Յանձնաժողով զոյսացուի եւ դարձան տարուի հայ դպրութիւն մէջ օրէ օր աճող թշուառութեանց :

* * Զատիկի տօնին առթիւ Մարսէյի Հ . Մ . Ը . Մ . ը Փութպոլի մրցումներ սարքած էր Թուլոնի եւ Վիէնի քոյր միութեանց եւ Փրանսական այլ խումբերու հետ : Մրցումները տեղի ունեցան Սէն — Փիւլիէնի դաշտին վրայ :

* * Սկսուտական . — Ս . Գէսրգի տօներու առթիւ Փարիզի Հ . Մ . Ը . Մ . ի սկսուտ աստիճանաւորները , 40 հոգի , ճաշասեղանի մը շուրջ հաւաքուած ամբողջեցին ազգային — սկսուտական սեխար :

* * Հ . Մ . Ը . Մ . ի Փարիզի սկսուտական խումբերը , իրենց տարեկան հանդէսը տուին , ճոխ յայտարարով մը : Հակառակ ասոր , հայ հասարակութիւնը իր քաջալերանքի տուրքը չէր բերած : Տարուած աշխատանքներու փո-

խարէն փարիզահայ ժողովուրդը իր բարոյա — նիւթական աջակցութիւնը զայս
յամ է այս մաքուր գործին :

* * * Մայիս 12-ին, Զօր. Վէլիկանի նախագահութեամբ, Ս. Գէորգի տօնը
կատարուեցաւ 4,000 Քրանսացի սկսումներու մասնակցութեամբ, Փարիզի
մէջ :

ՍՈՒՐԻՍ

Փայլուն յաղթանակ. — Մարտ 19-ին Հ. Մ. Ը. Մ. ի Գամասկոսի խումբը
փայլուն յաղթանակ մը տարած է անդլիական սատիկաններու խումբին դէմ
(Երուսաղէմ) : Այս առթիւ « Ազգակ » հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ'ընէ
խմբադրականի մը մէջ (14 մարտ) .

— « Ի՞նչ քաղցր է յաղթանակի պարգևած ուրախութիւնը : Երեք հազարի
հասնող հայութիւնը, առանց սեռի, տարիքի եւ համոզումի խտրութեան,
մէկ սիրտ ու մէկ հոգի եղած, կեցցէներով կը թնդացնէր զաշտը եւ կ'ուզէր
համբուրել ճակատները մեր յաղթական մարդիկներուն, որոնք պայծառա-
ցուցին մեր ճակատները եւ բարձրացուցին մեր ազգային արժանապատու-
թեան ու հպարտանքի զգացումները :

Ուրախ էին մեզ հետ նաեւ տեղացիներն ու օտարները, որովհետեւ հայ
մարդիկներու տարած այս փառաւոր յաղթանակը հովանաւորեալ երկիրներուն
կ'ապահովէր երեք դրացի երկիրներու ախոյեանը ըլլալու բարձր պատիւը :
Պաղեստինի սատիկանական խումբը, որ մրցեցաւ մեր տղոց հետ կիրակի օր
եւ պարտուեցաւ, ցարգ ճանչցուած էր անընկճելի, քանիցս յաղթած ըլլալով
ինչպէս Պաղեստինի ու Անդրյորդանանի, նոյնպէս ալ հովանաւորեալ երկիր-
ներու բազմաթիւ խումբերուն : Սատիկանական այս խումբը ճանչցուած է
նաեւ իբր Փութսոյլին թէքնիքին մասնազէտ, խաղի օրէնքներուն քաջամտօթ
եւ անթերի խաղարկութիւն ունեցող խումբ մը : Կիրակի օր խաղաղաշտին
վրայ զանուող հանդիսականները համոզուեցան արդէն այդ իրողութեանց :

Մրցակից խումբը մարդիկներու մարմնական առաւելութիւններէն դուրկ
թէպէտ, բայց մրցումի սկիզբէն մինչեւ իրենց ցոյց տուած սքանչելի խա-
ղարկութեամբ եւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի կոչումին ու վեհութեան արժանի կարգա-
պահութեամբ մեր տղաքը արժանացան բոլորի հիացումին ու գնահատու-
թեան : Առանց բացառութեան, տեղական բոլոր թերթերն ալ, Քրանսերէն թէ
արարերէն, գովեստով խօսեցան կիրակի օրուան մրցումի մասին եւ վեր ապին
մեր տղոց օրինակելի խաղարկութիւնը, աննւաճ կամքը եւ կարգապահ ոգին :
Յաղթուող խումբն իսկ ուրախութեամբ յայտնեց իր գնահատութիւնը եւ խոս-
տովանեցաւ որ իր ցարգ խաղցած խումբերուն ամենէն ութեզն ու օրինապահն
է հայ խումբը :

Այս յաղթանակը, անկասկած, գլխաւոր պատճառն էր հանրային այն մե-
ծազոյն հեռաքրքրութեան եւ աննախընթաց խանդավառութեան, որ ապրեցան
մեր հազարաւոր հայրենակիցները կիրակի օր մարդապաշտին վրայ : Սակայն
կար նաեւ ուրիշ զօրաւոր ազգակ մը, ներկայ բազմութիւնը մղելու այդ ար-
տակարգ ցնծութեան : Այդ տիրող ընդհանուր համակրանքն է հանդէպ Հ. Մ.
Ը. Մ. ին մեր ժողովուրդի բոլոր խաւերուն մէջ : Մարդական ազգային համա-
հայկական միութիւնն է Հ. Մ. Ը. Մ. ր որուն զօրացման ու տարածման համար
ամէն Հայ պէտք է իր կարելին ընէ » :

Հայ մարզիկներու յաղթանակ Պէյրուսի մէջ . — « Օրբան »ի խմբադրութիւնը, շարաթներ առաջ, յայտարարած էր իր կողմէ կազմակերպուած հեծանիւի ախոյեանական մրցումը Պէյրուսի — ճիւնի երթ ու դարձ 80 քիլոմէտր, որ տեղի ունեցաւ կիրակի, 25 մարտ, կէս օրէ վերջ :

Փամբ ճիւղ 5-ին Քորնիշ վերադարձաւ մրցողներու առաջին խումբը, երեք հոգի, երեքն ալ Հայեր, առաջին հանդիսանալով հեծանիւի անյաղթելի ախոյեանն եւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի մարզիկներէն Յակոբ Պալլըճեան : Երկրորդ հանդիսացաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Պէյրուսի մարզիկներէն Օննիկ Ալբտարեանն եւ երրորդ Պարզեւ Տէրսէրեան :

Ներկայ գանուող հազարաւոր հանդիսականներու հիացումին արժանանալէ վերջ, հայ յաղթական մարզիկները Քորնիշէն ուսածբարձ եւ « Կուսեցէք ազերք », « Յառաջ նահատակ » եւ այլ ազգային երգերու արծաղանդներով եւ կեցցէներով առաջնորդուեցան մինչեւ հայկական թաղերը, ամենուրեք խլելով անդադրում ծափեր, պէյրուսի հայութեան բոլոր խաւերուն պատճառելով անչափելի ցնծութիւն եւ խանդավառութիւն : Հազարաւորներու հասնող բազմութիւնը, որ իր ձեռքերուն վրայ կը տանէր ախոյեան մարզիկները, մեծ մասամբ կը բազկանար հայ երիտասարդներէ :

Քորնիշէն մինչեւ Նահր այս հսկայ թափօրը կանդ կ'տանէր գլխաւոր հրատարակներու եւ կեդրոններու վրայ, կ'երգէր, ցնծութեան ազազակներ կ'արձակէր եւ կըրայրական սիրայիբ վերաբերումով մը գիրար կը գրկէր եւ իրար կը համբուրէր : Մտոցուած էին ամէն տեսակ վէճերն ու տարակարծութիւնները եւ այդ հազարաւոր Հայերը մէկ սիրտ ու մէկ հոգի եղած էին, աննկարագրելի սրբուրութիւն յառաջացնելով եւ զարմանք պատճառելով Պէյրուսի բազմացեղ ժողովրդեան : Մանասանդ Պարճի հրատարակին վրայ ուրախութեան ցոյցերը աննախընթաց էին :

Մրցումին մասնակցող 50 հեծանուորներուն մէջ կը գանուին Թրանսպիներ, տեղացիներ եւ օտարներ :

Ֆուրպուլի Թրցում . — Պէյրուսի « Բրնէսանս » եւ Հայկոյի « Վասպուրական » խումբերու միջեւ ֆութպոլի մրցում մը տեղի ունեցաւ, Հ. Մ. Ը. Մ. ի խաղալաչրին վրայ : Երկու կողմերն ալ եռանդով սկսան, եւ հաջիւ մէկ մէկ կ'օլ նշանակած յորդահոս անձրեւ մը սկսելով արգելք կ'դառնայ մրցման :

ՍԹՈՔ ՀՈՒՄ

Ուխտագնացութիւն Լինկի դամբարանը . — Մարմնակրթանքի կեդրոնական եւ արքայական համալսարանի ուսանող զարթիթէն Օ. Կարգէնի (Ծ. Խ. — Օ. Եազմաճեան) նախաձեռնութեամբ, անցեալ մայիսի 27-ին ուխտագնացութիւն մը կազմակերպուած էր գէպի Լինկի դամբարանը : Ներկայ էին գլխաւորապէս մարմնոյ գրեթէ բոլոր անդամները, նախարարներ, պետական բարձր պաշտօնատարներ, տեղական մարզական միութեանց ներկայացուցիչները եւ Անդլիսոյ, Գերմանիոյ, Թրանսպի, Պելճիքայի, Զուրիցերիոյ, Լիթուանիոյ, Փորթուգալի, Ռումանիոյ, Պաղեստինի եւ Իրանի (Ծ. Խ. — Հայազգի) մարզական — ուսանող ներկայացուցիչները : Բացման խօսքը արտասանեց ուսմանացի սպայ մը . յետոյ խօսեցաւ փորթուգալցի սպայ մը . « Լինկ իրը հիմնադիր շուետական մարզանքի » իր մասին հետզհետէ բոլոր երկիրներու

ներկայացուցիչները ողջունի եւ յարգանքի խօսքեր ւրին: Կը նուազէր զինուորական նուագախումբը:

Փարթէն Օ. Կարգէն փակման խօսքը ըսելէ առաջ, հայկական եռաբոյնով զարդարուն ծաղկեպսակ մը գետեղեց Լինկի շիրիմին վրայ, ուր՝ կը կարգացուէր. « Ողջուն ու յարգանք ԱՐԱՐԱՏԻ գագաթէն » . — ԱՐՄԷՆԻ՝ փեօփը մարտիր — :

Իր ճառէն կը քաղենք հետեւեալ հաստատածը. « Հայ ցեղը կ'ապրի իր իւրաքանչիւր զագաժարովը, եւ հակառակ դժնդակ պայմաններու գեւ կը շնչէ եւ պիտի շնչէ »: Ճառի վերջաւորութեան ներկաները պահ մը մոռնալով օրօրայ հանդիսութեան պայմանները խելայից կերպով ծափահարեցին զինքը:

Փարիզ Քաղեց ժ. ՄԻՆԹՒՆՆՃԵԱՆ « Սվէնսթա Տակպլատէք »էն

Ծ. Խ. — Շուէտացի բանաստեղծ Բէռ Հէնրիկ Լինկ, ծնեալ 1776-ին ի Լժուենկա, վախճանեալ 1839-ին: ՇՈՒԿՏԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱՆՔԻ հիմնադրին է: Այս անգամ այսքանով բաւականանանք, թողլով մեր Սթոքհոլմի թղթակից զարթէն Օ. Կարգէնին, այդ մեծ մարդու ամփոփ կենսադրականը ուրիշ աստիճանով:

« ՀԱՅ ՍԿՍՈՒՏ »

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ.

Մայիս 5 - 6 տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Պուլկարիոյ շրջանի սկսուածական համապումարը Ֆիլիպէի մէջ, մասնակցութեամբ Ֆիլիպէի, Սօֆիոյի, Թ. Փաղարծրղի, Ռուսճուքի, Պուրկաղի եւ Ալիվէնի ու Շրջ. Սկ. Խորհուրդի 14 պատգամատարներուն: Փոքովը ի միջի այլոց սրուցեց, Ա) Կապ հաստատել, Փարիզի շրջանի, Սկ. Վերին Մարմնի հետ: Բ) Չթոյլատրել մեր սկսուածներուն, որոչէս զի անպամադրուին այլ խումբերու, քանի որ նոյն գաստիարականութիւնը լայնօրէն կը ստանան արդէն մեր շարքերուն մէջ: Գ) Ընդհ. բանակումը ընել Ֆիլիպէ - Պոլքովօ յուլիս 20 - 31: Դ) Լիազօրել եղբ. Լ. Գազանճեանը, մինչեւ ընդհ. բանակում վարելու շրջանիս զործերը եւ ներկայացնելու հայ սկսուածները Պուլկ. Սկ. կազմակերպութեան առջեւ: Ե) Բանակումի ընթացքին դումարել երկրորդ համապումար եւ ընտրել Շրջ. Սկ. Խորհուրդը:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի տեղւոյս Մասնաճիւղը, որուն մասին կարգ մը տեղեկութիւններ տուած էի նախորդ թղթակցութեամբ, լծուած է արդիւնաւոր աշխատանքի: Ներկայ տարեշրջանին, կազմակերպեց սկսուածական հանգէսներ եւ երեկոյթներ, որոնք յաջողութեամբ սլաակուեցան: Վերջերս, այցելութիւնը վայելեցինք պուլկ. սկսուածական կազմակերպութեան պետերէն Պ. Վ. Սթոյչէվի, որուն ի պատիւ սարքուեցաւ երեկոյթ մը, որ զեղեցիկ յաջողութիւն մը ապահովեց Հ. Մ. Ը. Մ. ի: Սկսուած-պետը խօսեցաւ ծնողքներուն եւ մեծ զովասանքով արտայայտուեցաւ հայ սկսուածներու աշխատանքին եւ զործունէութեան մասին:

Ս. ՃԱՄՃԵԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ.

Հ. Մ. Ը. Մ. Ը ՖԻՆԱՆՍԱՆ 24 ԽՈՒՄԲԻ ՄԷՁ.

Վիէն, 20 մայիս. — Հ. Մ. Ը. Մ. ի մասնաճիւղի Փութպուլի խումբը հրաւէր ստացած էր մայիս 19-ին (Փէաժի Ռուսիյիտնի) խումբէն, մասնակցելու համար Բուռնուա սիւիլիստ-ի մրցումներուն: Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարչութիւնը զրկեց իր առաջին խումբը: Առաջին եւ երկրորդ մրցումներէն վերջ, Հ. Մ. Ը. Մ. ը դաշտ ելաւ իր կարգին կատարելու երրորդ մրցումը: Իր հակառա-

կորդի խումբն էր Գ. Ս. Ս. : Հ. Մ. Ը. Մ. ք գիւրութեամբ յաղթեց հակառակորդին 2 — 0-ով Մրցումները շարունակուեցան յաջորդաբար, պարտուած խումբերը այլ եւս մաս չէին կազմեր խաղին : Յաղթական խումբերը դարձեալ կը սկսին մրցիլ իրարու հետ, Հ. Մ. Ը. Մ. ն այլ յաղթական ըլլալով քանի մը խումբի եւս յաղթելէ վերջ 24 խումբէն կը մնայ 4 խումբ : Տրմի Փինայն է որ պիտի խաղցուի : Վիճակը կը քաշուի եւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի կ'իյնայ մրցիլ սէլամպէր տալպոնիսի դէմ, որ ախոյեանն է Տրոմ — Արտէշի : Հակառակորդին յարձակողական եւ առաջին կիսախաղը կը վերջանայ անոր յաղթութեամբ (2 — 0) : Դադարէն վերջ կը սկսի երկրորդ կիսախաղը, Հ. Մ. Ը. Մ. ի յարձակողականով : Հմայեակի փասին վրայ Մինաս շահեցաւ առաջին նշանակէտը, երկու վայրկեան շանցած Խորէնը գեղեցիկ խաղարկութեամբ մը նշանակեց հաւասարեցուցիչ նշանակէտը : Ասոր վրայ խաղը աւելի հետաքրքրական դարձաւ : Երկուստեք կ'ուզէին ապահովել յաղթանակը : Ի վերջոյ Հ. Մ. Ը. Մ. ք տիրապետելով դաշտին շահեցաւ երրորդ յաղթական նշանակէտը եւ խաղը վերջացաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի յաղթութեամբ :

Ամենավերջին (Փինայ) մրցումը սկսաւ ժամը եօթնին, Հ. Մ. Ը. Մ. ք նոյն դէմ Ռօտիա Գլիւպի, որ կը պատկանի « վերոմտխոն » դասակարգին : Լու խաղարկութենէ մը վերջ, Հ. Մ. Ը. Մ. ք նշանակեց առաջին նշանակէտը : Առաջին կիսախաղը վերջացաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի յաղթութեամբ, հինգ վայրկեան դադարէն վերջ սկսաւ երկրորդ կիսախաղը : Հակառակորդը յաջողեցաւ շահիլ առաջին եւ երկրորդ նշանակէտները : Խաղը վերջացաւ Ռօտիա Գլիւպի յաղթութեամբ 3 — 1 : Խաղէն վերջը կազմակերպիչ յանձնախումբը հրաւիրելով Փինայիստ երկու խումբերը Հ. Մ. Ը. Մ. եւ Ռօտիա Գլիւպի, գինի հրամցուց, ինչպէս եւ բաժնեց զանազան նուէրներ մարդիկներու համար եւ փախաք յայտնեց որ ամէն տարի մասնակցին իրենց մրցաշարքին : Հ. Մ. Ը. Մ. ի խմբապետը Խորէն Լուսաւորեան շնորհակալութիւն յայտնեց կազմակերպիչ յանձնախումբին, փոխադարձաբար բաժակ պարպելով :

(« Յառաջ »)

ՅԱԿՈՒ ՄԱԹՈՍԵԱՆ

Կիրակի օր Մէլզօն — Արֆուրի Իւնիօն Սիօրթիով Ամիքալի մարզադաշտին վրայ տեղի ունեցան Ծրանսայի ամաթէօր երկու խումբերու Փինայի մրցումները : Ներկայ էին 5,000-ի մօտ հանդիսականներ, որոնց մէջ կը նշմարուէին չորս նախարարութեանց ներկայացուցիչները :

Բէնսէն եւ Պորտոյէն իրենց խումբերը քաջալերելու համար Փարիզ եկած էին հազարի մօտ տեղացիներ :

Ժամը ճիշդ 3-ին դաշտ մտան երկու Փինայիստ խումբերը՝ Ծութպոյ Գրլիւպ Պորտօ եւ Սթատ տը Բէնս : Յարձակողականը սկսաւ Բէնսի խումբը, որուն յառաջապահները երեք վայրկեան վերջ արագ վայրէջքով մը կը մօտենային Պորտոյի բերդին եւ Սարդիս Կարապետեանի մէկ վասին վրայ Ծօշար շահեցաւ առաջին կէտը :

Խաղը երթալով կը տաքնար : Մարզադաշտը բարելոնի մը երեւոյթը առած էր : Առաջին խաղամասը լրացաւ ի շահ Բէնսի 1 — 0-ով :

Երկրորդ խաղամասը սկսաւ Պորտոյի յարձակումով : Խաղը մենամարտի մը հանգամանքը առած էր, այնպէս որ դատաւորը հարկադրուեցաւ ազգա-

բարութիւններ ուղղել: Սաղը լրանալու քսան վայրկեան մնացած, Պորտոյի յառաջադասները կը մօտենան Բէնտի բերդին եւ կեղրոնի յառաջադասը շիւթ մը քաշելով՝ բերդադասը գնդակը կը կեցնէ բայց զխաբւածով ձեռքէն կը փախցնէ եւ կը նշանակէ հաւասարեցնող կէտը:

Այս կէտին վրայ խաղը տւելի աաքցաւ: Երկու խումբերը սկսած էին յոգնութեան նշաններ ցոյց տալ: Հինգ վայրկեան մնացած՝ գնդակը անցաւ Բէնտիի յառաջադասներուն աաքը: Անոնք փոքրիկ ու կանոնաւոր փասերով մօտենալով հակառակորդ բերդին, Ս. Կարապետեանի փասին վրայ Ֆիշէր սր աաքէն վերաւորուած ըրլլալով կը կազար՝ շահեցաւ յաղթական նշանակէտը: Պորտոցիները շատ ջանացին հաւասարիլ բայց անօգուտ: Ուրեմն Բէնտի խումբը յաղթելով Պորտոյի 2 - 1-ով հաշակուեցաւ ընդհ. Ֆրանսայի « ամաթէօր » խումբերու ախոյեան:

* * * Բէնտի խումբը 1934 - 35 տարեշրջանին նշանակած է 50-ի դէմ 182 կէտ, որուն 83-ը մեր հայրենակիցը շահած է: Ոչ միայն Փարիզի, այլ գաւառի ամբողջ թերթերը գովեստով կը խօսին իր խաղարկութեան՝ փասերուն եւ քաշած զօրաւոր շիւթերուն վրայ:

* * * Ընդհ. Ֆրանսայի երկու ախոյեան խումբեր Ֆուլթոյլ Գլիւզ Սէջօ (փրոմէսիոնէլ) եւ Սթատ Բէնտի (ամաթէօր) իրարու դէմ պիտի մրցին Բէնտի Սթատ Միւնիսթիալի մէջ ներկայութեամբ հանրապետութեան նախագահ Պ. Լըպրէօնի, կարգ մը նախարարներու եւ Ֆուլթոյլի Գաշնակցութեան նախագահ Պ. ժուլէ Բիմէթի:

* * * Մեր հայրենակցուհին Յր. Ազամով այս միջոցիս Ռոլան - Կարոլի մէջ Ֆրանսայի ախոյեանութեան թէնիսի մրցումներուն կը մասնակցի, եւ մեծ յաջողութիւններ ձեռք բերած է: Ֆրանսական բոլոր թերթերը մեծ գովեստով կը խօսին իր մասին:

* * * Բարդէն Մկրտիչեան, Թէհրանի Ամերիկեան Բօլէժի մարզանքի ուսուցիչը, ստացած է բարձր չքանչան մը, Իրանի կրթական նախարարութեան կողմէ:

* * * Պալտոյ « Աթաթիւրք մարզանքի օրը », որ պիտի տօնուի ամէն տարի մայիս 19-ին, այս տարի տեղի ունեցաւ Ֆէնէրի մարզադաշտին վրայ, ախոյեանական մրցումներով:

Այս առթիւ կազմակերպուած էր նաեւ հեծելանիւի մրցում մը Թաքսիմ Բիլիս հեռաւորութեան վրայ, Թուրքիոյ ախոյեանը ճշգեւու համար, սակայն Պալտոյ կուսակալութիւնը արդիւնց մրցումը, ստարկելով թէ ժամանակին գլմում կատարուած չէ:

(« Յառաջ »)

ՀՐԱՆՏ ՍՐԱՊԵԱՆ

1914-ին գտնուած է Արմենիա (Հայաստան) անուն մոլորակը, որ կը կրէ 780 քիւր:

Մոոցի'ր ուրիշին քեզի ըրած չարիքը եւ քու՝ ուրիշին ըրած բարիքը (Լաօ-Յէ):

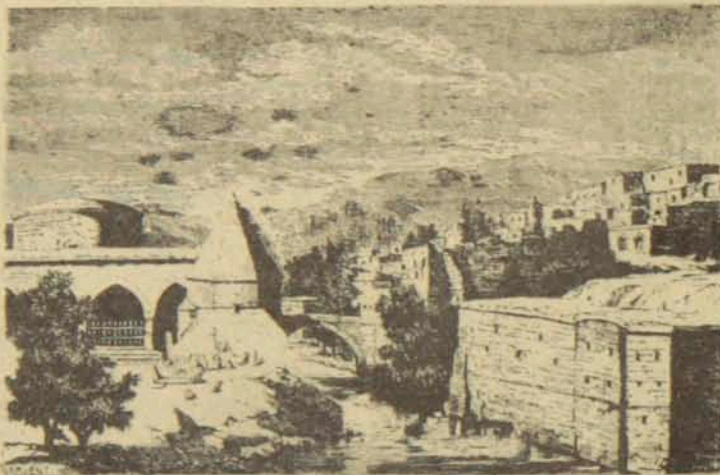
Հայուն ծառայելը քաղաքակրթութեան ծառայել է (Լօրա կլէարսքըն), իսկ հայ մանուկին ծառայելը՝ Հայութեան ծառայել է (Յ. Գ. Պ.):

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

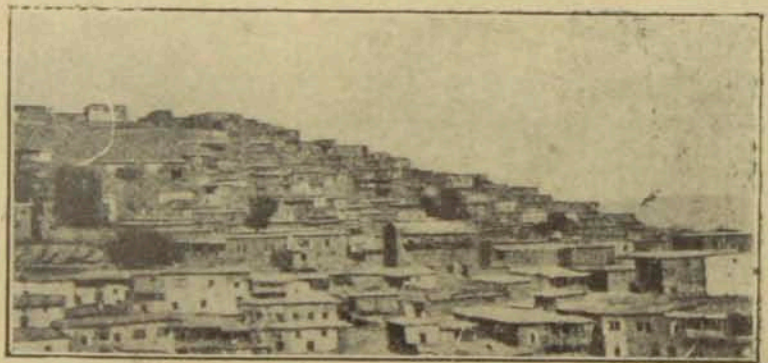
(Շարունակութիւն նախորդ քիւէն)

65. ԲԱՂԷՇ (Պիթլիս) . — Վանայ ծովուն արեւմտեան կողմը Սալնոյ Չոր կամ Սալնաձոր գաւառին մէջ գուարձալի պարտէզներով շրջապատուած քաղաք : Ունի ստոյջ օդ եւ շատ գեղեցիկ դիրք : Նշանաւոր են իր հանքային ջուրերը : Բաղէշի արդի նահանգին մէջ կը գտնուին հռչակաւոր Սասուն հայաբնակ գաւառն ու Տալուրիկ գաւառակը : Այս վերջինին արեւելեան կողմը կը բարձրանայ Ծովասար լեռը : (Պատ . 26) :

Պատկեր 26
ԲԱՂԷՇ

Պատկեր 27
Մ Ո Ւ Շ

Իր բազմաթիւ վանքերուն մէջ յիշուելու արժանի է Ամլորդոյ Ս . Յովհաննէսի վանքը , որ նշանաւոր էր իր հայ ձեռագիրներու ճոխ հաւաքածոյովը :

66. ՄՈՒՇ . — Սասնոյ լեռան հիւսիսային ստորոտը՝ պատմական Տարօնի գաւառին կեդրոնը նշանաւոր քաղաք , որ շրջապատուած է այգիներով եւ պլուզատու ծառերով : (Պատ . 27) :

Տարօնի գաւառին (այժմ Մշոյ գաւառ) մէջ կը գտնուի նաեւ պատմական Աշտիշատ քաղաքը , որ այժմ կը կոչուի Ս . Սահակ կամ Տէրբգ : Հոս կը գտնուէին Անահիտի եւ Աստղիկի մեհեանները : Գրիգոր Լուսաւորիչ կործանեց

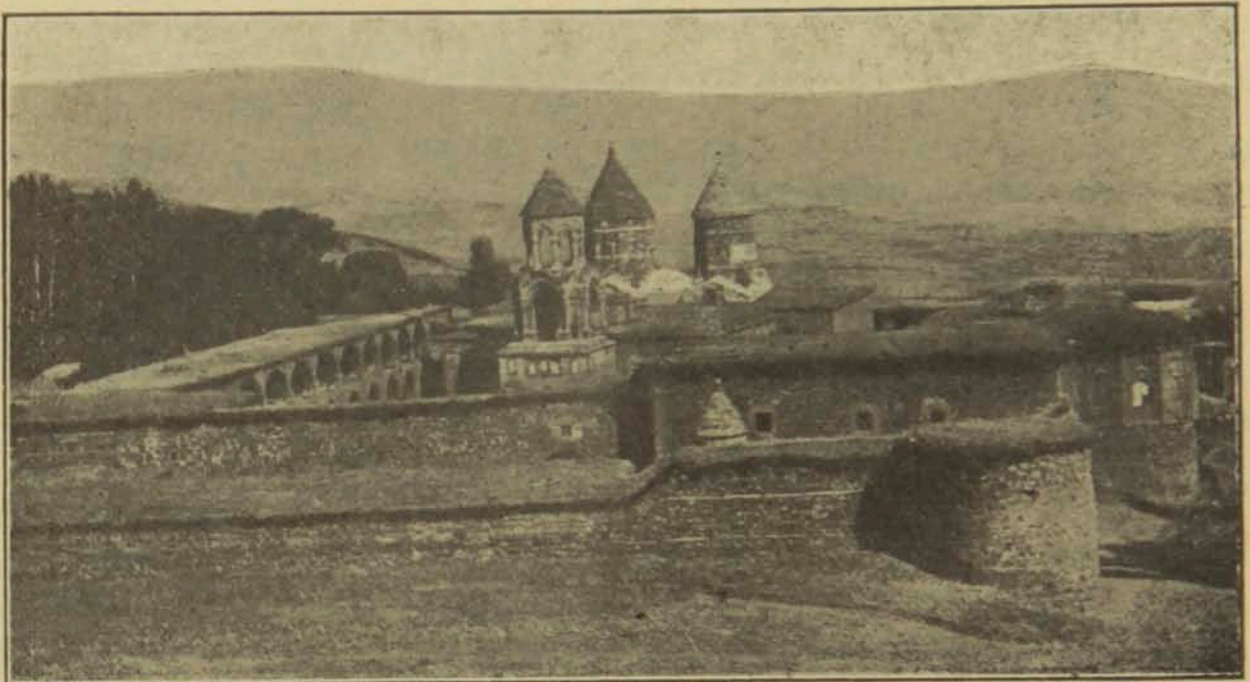
զանոնք եւ անոնց տեղը շինեց Աշտիշատի վանքը, ուր թաղուած է Ս. Սահակ, որ Ս. Մեսրոպի հետ հայ գրերը գտաւ :

Մշոյ գաշտին պատմական գիւղերէն Հացեկացի՝ մէջ ծնած է հայ գրերը գանոց Ս. Մեսրոպ Մաշտոց : Իսկ Խորոնի գիւղի մէջ ծնած է Մովսէս Խորենացի հայ պատմիչը :

Այս գաշտին մէջ կը գանուին նաև Յրոսիֆ եւ Նորշէն :

Աշտիշատի մօտ կայ բարերեր Գլակայ կամ Իննակնեան վանքը, որ ատենօր անոյշ ու ասողջարար ջուրի ինն ակեր ունենալուն պատճառաւ այսպէս կոչուած է : Այժմ այս ակերը եօթն են ու կը կոչուին Եօթն աղբերք : Իսկ վանքը ծանօթ է Ս. Կարապետի վանի ժողովրդական անունով : (Պատ. 28) :

Մուշի հարաւային արեւելեան կողմը կը գանուի Առաքելոց վանքը, ուր

Պատկեր 28. — Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆՔ

թաղուած կը կարծուին Դաւիթ Անյաղթ, Մովսէս Խորենացի եւ Ղազար Փարպեցի :

67. ՄԱՆԱԶԿԵՐՏ. — Համանուն գետին եղերքը՝ հին բերդաքաղաք, որուն շուրջը կան կիսակործան պարիսպներ :

Կան նաև Ախլաթ՝ Վանայ ծովուն եղերքը, Սղերդ, Կոբ :

68. ՎԱՆ. — Վանայ ծովուն արեւելեան եղերքը պատմական հին քաղաք : Պատմութեան մէջ կը կոչուի Շամիրամակերտ, Ասորեստանի Շամիրամ թագուհի նորոգած եւ բարեկարգած ըլլալուն համար :

Համբաւուոր է իր բազմաթիւ վանքերէն՝ վարագայ կամ Ս. Նշանի վանքը, որ կասուցուած է Վարագ լերան վրայ : Այս վանքին մէջ կը գանուի Արծրունեաց Սենեքերիմ թագաւորին եւ Պետրոս գեաաղարձ կաթողիկոսին գերեզմանները : (Պատ. 29) :

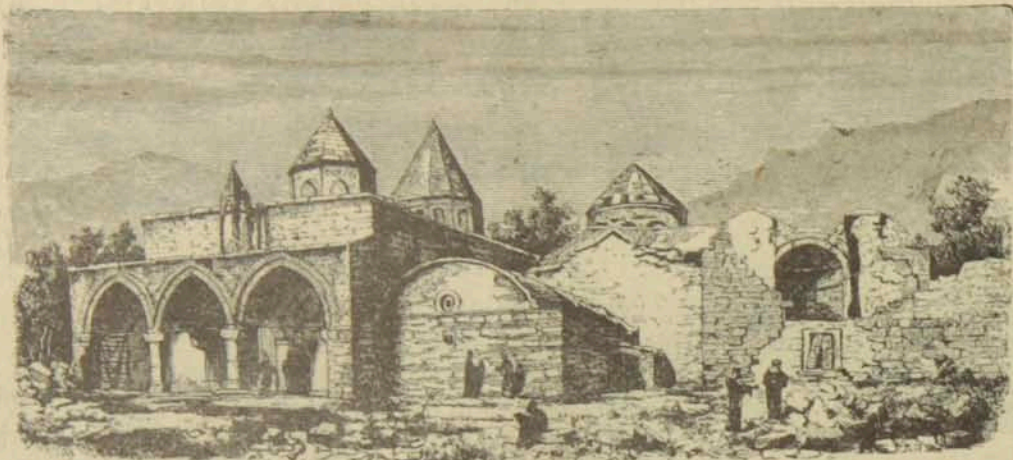
Ծննդավայրն է Մկրտիչ Խրիմեան կաթողիկոսին, որ ծանօթ է Խրիմեան Հայրիկ յոյժ ժողովրդական անունով :

Նշանաւոր են իր այգեատանները եւ Վանայ ծովէն ելած « ասուխ » անուն ձուկը :

69. ԱՐՏԱՄԵՏ . — Վանայ ծովին հարաւային արեւելեան կողմը հին քաղաք : Համբաւաւոր են իր խնձորն ու ընկույզը :

70. ՈՍՏԱՆ . — Ռչաունեայ դաւառին մէջ, Վանայ ծովուն հարաւային կողմը՝ Հին Ոստանի մօտ քաղաք :

71. ՆԱՐԵԿ . — Վանայ ծովուն հարաւային կողմը աւան, ուրիշ երկու ժամ հեռու կը գտնուի Ս . Գրիգոր Նարեկացիի վանքը եւ գերեզմանը՝ նոյն վանքին մէջ :

Պատկեր 29. — ՎԱՐԱԳԱՅ ՎԱՆԻ

72. ԱՐԾԿԷ (Առեղնիկապ) . — Վանայ ծովուն հիւսիսային եւ Սիփան լեռան հարաւային կողմը աւան, որ ժամանակին եղած է Տուրուբերան նահանգին բերդաքաղաքը : Մօտը կայ Սիփանի կողին վրայ հաստատուած՝ Սեանչելագործի վանքը :

73. ԽՈՇԱՊ . — Վանայ ծովը թափով Անգղ (Խոշապ) գետին վրայ : Այս գետին հովիտին մէջ ծանօթ է Հայոց Չոր դաւառակը, ուր, բոտ աւանդութեան, Հայկ Դիւցազն յաղթած է բոնակալ Բէլ Ներբովդի :

74. ԲԵՐԿՐԻ . — Բերկրի կամ Պէնտիմահի գետին մօտ՝ բարերեր գաշափ մէջ . ունի հին վանք :

Վանայ ծովուն մէջ եղող չորս կղզիներէն Աղթամար նշանաւոր է Ս . Խաչ հոյակապ եկեղեցիով, որ հիմնուած է Գաղիկ Արծրունիի կողմէ :

Այս կղզիին մէջ հինէն ի վեր կաթողիկոս կը նստէր . բայց 1895-ի հայկական ասաւոր կոտորածէն վերջ ջնջուած է Աղթամարի կաթողիկոսութիւնը :

75. ԵԳԵՍԻԱ (Ուրփա) . — Հայ սլաւոնութեան մէջ մեծ անունով հին քաղաք մը : Ունի հին ամբուսթիւններ եւ գերեզմաններ : Համբաւաւոր էր իր նահապետական յիշատակարաններովը, արքայական դահերովը, ծաղկած ճեմարաններովը եւ հարուստ թանգարաններովը :

Իր ձեմարանէն եւ թանգարանէն օգտուելու համար Աթէնքէն ուսանողներ Արգար թագաւորին կը դիմէին : (Պատ . 30) :

ԵՐԷՑՆԵՐՈՒ ԱՆԿԻՒՆԸ

ԾՐԱԳԻՐ-ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԵՐԷՑ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ

(Շարունակութիւն Մարտ 1-ի քիւէն)

Ե. — ՓԱՂԱՆԳԻ ԶԱՆԳԻԹԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆԻՔ

Գ. Օժեալ Երէցներ (իմբնամփոփում)

Օժեալ Երէցի հանդիսականութիւնը, մէկ գիշերուայ միայնակ բանակումի մը կը յաջորդէ, ուր՝ Երէցը, իր կեանքի ուղեկիցը կ'ընտրէ Սկաուտին խոստումը ու գաւանանքը. միեւնոյն ատեն կը խոստանայ տիեզերական բարեկացակամութիւն, եղբայրութիւն, արդարութիւն եւ ընկերութիւն. կ'որոշէ իր քաղաքացիական պարտականութիւնները լրիւ կատարել ու չտակել իր ընկերային գիրքը, այգպէսով աղցին, ժողովուրդին, ընտանիքին ու Միութեանս բնաչըլլալու համար: (Փարասիք): Կը խոստանայ իր սկաուտական պարտականութիւնը կատարել, օգնելով՝ համայնքին եւ իր Միութեան ընտանիքին ու գործին. կ'որոշէ օր բոս օրէ իր սկաուտական գիտելիքները յատուցանել եւ արշաւ ու բանակումներէ չի բացակայիլ. այս բոլորը, ինքնամփոփումի գիշերն է որ մինակը կը մտածէ ու կը հարցնէ ինքն իրեն թէ, կարո՞ղ է ի գործ գնել եւ յարգել իր խոստումը եթէ ոչ՝ պէտք է հրաժարի Երէց ըլլալէ, եթէ այս, յաջորդ օրը իսկ Պատուոյ Ատենի ներկայութեան, պաշտօնապէս կը խնդրէ ատենապետէն որ ընդունուի իրը Օժեալ - Երէց: Բայց ներկայ Երէցները եթէ ու է աստիճանութիւն չունին իր մասին իրենց կողմէ կը խնդրեն Ատենապետէն որ ընդունուի. այն ատեն Երէց Խմբակաւոր որոշ մի քանի հարցումներ կ'ուզող իրեն, որմէ վերջ, իրեն կը յանձնուին Փարս գաւազան եւ Ռ. Ս. գիրքը պաշտօնապէս, Ատենապետը կ'ընդունի նոր Օժեալը Միութեանս Օժեալներու կարգին:

Ամէն փազանդ կարող է ունենալ իրեն յատուկ արարողութեան, հանդիսաւորութեան ձևերը:

ԵՐԷՑՆԵՐՈՒ ՍԿՋԻՌԻՆՔ-ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Երէցներու մեթոտը, 13-էն 16 տարեկան սկաուտներու գաւառաբարակչական մեթոտէն բոլորովին տարբեր սկզբունքներ ունի այս ճիւղին մէջ՝ մեծ երախտներու համար, դուարձալի խաղերը չեն որ կը փայլին: Երէց սկաուտներու եւ սկաուտներու միջեւ այնքան տարբերութիւն պէտք է ըլլայ, որքան սկաուտներու եւ գայլիկներու միջեւ:

Երէց սկաուտները, սկաուտական շարժման երրորդ ճիւղն է որ կը կազմեն (չափահասներու ճիւղը) ինչպէս սկաուտները երկրորդ ճիւղը (պատանիներու ճիւղը) եւ գայլիկները երրորդ ճիւղը (երախտներու բաժինը):

Երէցներու ճիւղը, վարչականօրէն կախում ունի Հայ Սկաուտներու Ընդհ. Միութենէն, որու հովանաւորող մարմինն է (փաք-բօնաժ) Հ. Մ. Ը. Մ. ր եւ կը գեկափարուի Սկաուտական Վերին Մարմինէն, Աղղ. պետէն; Շրջ. Գործ. Մարմինէն, Շ. պետէն, Խորհրդատու խմբակաւորէն, խմբակաւորէն եւ Երէցներու Խորհուրդէն: Ինչպէս սկաուտական եւ գայլիկներու ճիւղերը:

Տեղականօրէն երէցներու շարժումը կապուած է մասնաճիւղի մը Տեղական Խորհուրդին, ինչպէս գայլիկներու հոյլը եւ սկաուտ - խումբը:

Եթէ թաղին մէջ շարժում չկայ, կը կապուի ուղղակի ենթաշրջանին կամ հակառակ պարագային՝ Շրջանի պետին:

Երէջները կը շարունակեն եզրայր ըլլալ բոլոր գայլիկներուն եւ սկաուաներուն, միայն թէ կ'ըլլան « մեծ եզրայրներ » :

Երէջները, աւելի լայն տառմով ու խորացած է որ կը գործածեն սկաուտին գաւանանքը, համաձայն իրենց փորձառութեան եւ քաղաքացիի պարտականութեան :

Սկաուտական տարայր քանի մը նշանակներու փոփոխութեամբ կը պահեն, սակայն ամէն արշաւանքի չէ որ կը գործածեն, այլ մասնաւորաբար ընդհ. արշաւի, բանակումի, հանգէսի եւ փրօփականաւի համար : Հայ սկաուտին նշանարանն ու նշանակը կը պահեն իբր խորհրդանիշ խաչալ :

Երէջ սկաուտները պէտք է բարեկամանան ու ապրին իրենց տարեկից եւ բարոյականով ու գործքով իրենց արժանի ոչ — սկաուտ քաղաքացիի եւ ուժիներու հետ, չպէտք է որ միմիայն շրջափակուին իրենց սկաուտական շրջանակին մէջ, անշուշտ հետո մնալով հակաընկերային եւ անբարոյ անհասաներէ եւ ընկերակցութենէ :

Երէջները կը ջանան փնտռել իրենց շուրջ, այն ամենքը որ կը ներկայացնեն իրենց զազափարը, այսինքն ճշմարիտը, գեղեցիկը, սպասաթիւնը եւ սէրը, եւ ասանց փարանումի ասանց ուժ եւ մղում կուտան :

Եզրակացնելով, Եթէ 8 — 12 տարեկան գայլիկները կ'ապրին Երեւակայական, Քիրլինկի Ժէօնկլին մէջ, Եթէ 13 — 16 տարեկան սկաուտը կ'ամբացնէ իր գործունէութիւնը — աստղեյականութեամբ, 17-էն սկսեալ Երէջը պարտի գուրս գալ այդ Երեւայա — աստղեյական միմայրտէն, եւ մանկ փճոականօրէն իրականութեան աշխարհը եւ ասնել գայն ինչպէս որ է եւ հոն կատարել իր գերը փճոականօրէն իբր Երէջ սկաուտ :

Երէջ սկաուտները իրենց ծրագրին մէջ լայնօրէն կը գեանդեն մատչին — կրթութիւնը, շարունակելով հանդերձ արշաւ թէ բանակում, կը պօրացնեն ցինիշ գգայարանքները, մանաւանդ հետախույզական ճիւղը, կը կատարեն մասնադիտական աշխատանքներ, բնական մարմնակրթանք, ակթէթիզմ, Եւն. սակայն ամէն բանի մէջ աւելի լայն տեղ կուտան խորհրդածութեան եւ կը հետաքրքրուին նիւթերու եւ զազափարներու փճարանական հատքոյթներով, ըլլան անոնք գիտական, գրական, արհեստագիտական, ընկերային, քաղաքացիական, փիլիսոփայական թէ կրօնական հարցեր :

Երէջները, իրենց կորսուած ժամերը կը նուիրեն, շինիշ ընթերցանութեան եւ կը հետաքրքրուին ընկերային աշխատանքներու ամէն նորութեան, ասանց մտնալու անշուշտ զարգարչական արուեստը, նկարչութիւնը, նուագը, քանդակագործութիւնը, եւ այլն :

Երէջները կ'օգտուին իրենց թաղին մէջ տեղի ունենալիք ընկերային, գիտական եւ գեղարուեստական հաւաքոյթներէն, ներկայ ըլլալով ասանց : Իրենց գիշերուան ազատ պահերը կ'օգտագործեն, գիշերային զանազան օգտաշատ գաւազնիքներու հետեւելով, այդպէսով իրենց գիտական թէ ձեռական պաշարները կ'աւելցնեն, որպէս զի աւելի լաւ կարենան գործադրել իրենց կարգախօսը, « ծառայել » :

Երէջները կը կազմեն եզրայրութեան մեծ շղթայ մը եւ սիրով ու յօժար կամօք կը հպատակին, Փիղիքական, բարոյական եւ հոգեկան որոշ պայմաններու :

ՈՒՂԵՑՈՅՑ — ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ՄԵԾ ԲԱՐԵՒ

Փայտի շրջանակ . — Այս շրջանակը ունի մտաուորապէս երեք քայլ արամագիծ , որուն մէջտեղը կը կենայ վեցեկապեար , իր վեցեակի գայլիկներուն զրոյց կամ հրահանգ տալու ատեն :

Խորհուրդի շրջանակ . — Վերի շրջանակէն աւելի մեծ է , սր գայլիկներու թիւին համեմատ կը մեծնայ կամ կը սղտիկնայ , սակայն , ամենէն սղտիկը զանէ հինգ քայլ արամագիծ սէտք է ունենայ . գայլիկները կը կենան այդ շրջանակին վրայ , Աքէլայի զրոյցը կամ հրահանգը մտիկ ընելու :

Զօրահանդէսի շրջանակ . — Թաւուտի սարերու եւ այլ խաղերու համար կայ միւսներէն դուրս շրջանակ մը , սր սէտք է ունենայ սու նուազն ասանկահինգ քայլ արամագիծ , զոր կը գործածենք գայլիկներու թիւը աւելի շատցած ատեն . ահա՛ այդ շրջանակն է սր կը կոչուի գորահանգէսի շրջանակ :

Մեծ բարեւը . — Երբ գայլիկները թաւուտին մէջ Աքէլան նշմարեն , անմիջապէս կը կազմեն խորհուրդի շրջանակը , եւ երբ Աքէլան շրջանակէն ներս կուգայ , իր տեղը կը նստի , բայց գայլիկներն ալ կը նստին շրջանակին շուրջը , իրենց գլուխները վեր կը բարձրացնեն եւ գայն կը բարեւեն ոսնալով :

Արեմն , մեր գայլիկներն ալ , երբ կը տեսնեն Աքէլան եւ կամ ուրիշ մեծ աստիճանաւոր մը , շուտով կը վազեն ու խորհուրդի շրջանակ մը կազմելով գայն բարեւելու համար կ'ոսնան . ասիկա գայլիկներու մեծ բարեւն է , կանչ — բարեւը : Թէ ի՞նչպէս կը կենան շրջանակ կազմելու ատեն . կ'իջնեն երկու որունքներու վրայ , կը կրկնեն եւ երկու ձեռքերը կ'երկնցնեն գետին՝ ծունկերուն մէջտեղէն , եւ ճիշդ Աքէլան շրջանակին մէջ գալուն՝ գլուխներնին վեր կը բարձրացնեն եւ վարիչին ազգանշանին վրայ կը պոսան՝ « Աքէլա՛ , մի՛շտ գէտի լաւ » : Աքէլան կը հարցնէ անոնց՝ « մի՛շտ գէտի լաւ » : Այդ միջոցին ամենքը « Այո՛ » պոսալով՝ լսուած զսպանակի մը նման , ամբողջը մէկ հագիի սէս վեր կը ցատկեն՝ կրցածնուն շափ աւժով , այնպէս սր իրենց երկու ստերը գետնէն կարելի եղածին շափ վեր կը բարձրանան եւ միւսնայն ատեն երկու ձեռքերով կը բարեւեն : Բարեւը կ'ըլլայ երկու ձեռքերով , գլխուն երկու քովերէն , ցուցամատը եւ միջնամատը բացուած եւ գէտի վեր բարձրացած , գայլիկի ականջներուն սէս : Այդ երկու ձեռքի բարեւը կը նշանակէ թէ՛ գայլիկը երկու ձեռքերովն ալ բարեւ պիտի ընէ , եւ իր կարելին պիտի ընէ ո՛չ թէ մէկ ձեռքովը այլ երկուքով , ինչ սր գայլիկ չեղած շատ մը աղաք կ'ընեն : Արեմն , գայլիկները երկու անգամ արժէք պիտի ունենան , քան հասարակ ս եւ է աղայ :

Երբ ստերը գետնին գպչին , վարիչի նշանին վրայ՝ միաձայն կը պոսան , « մի՛շտ գէտի լաւ » եւ աջ ձեռքերը վար կ'իջնեն . անմիջապէս նորէն « մի՛շտ գէտի լաւ » եւ ահա ձախ ձեռքերը վար կ'իջնեն ու պատրաստ գիրքի մէջ կը սպասեն հրամանի :

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԴԱՇՏԱՅԻՆ ԽԱՂԵՐ ԿԱՍ ԱՔԼԷՔԻԶՍ

Տաքերու եղանակին հետ գաշտային խաղերու եւ աթլէթիզմի շրջանը կը սկսի: Աւելորդ պիտի չըլլայ ուրեմն մի քանի թերազրութիւններ ընել իմ սիրելի սկաուտներուս եւ մարզասէր երիտասարդութեան, որոնք ասիկ յետոյ գաշտերու մէջ՝ բացօթեայ պիտի անցընեն իրենց ազատ ժամանակները, օգտուելով միանգամայն բնութեան շնորհներէն, մարզելու իրենց մարմինը, նորոգելու իրենց թունաւորուած ու յոգնած զնդերները:

Առանց իրենց սկաուտական սփարականութեանց եւ իրենց փորձերուն կամ մարզանքներուն արդելք ըլլալու, պիտի ջանամ « Հայ Սկաուտ »-ի յաստիկայ թիւով ցոյց տալ անոնց աթլէթիք մի քանի կարեւոր փորձեր, որոնք կրնան իրենց օգտակար ըլլալ:

Գայլուկներուն համար չէ խօսքս, անոնք իրենց սկաուտ երկց կըրայրներէն պիտի սովորին շատ զեղեցիկ ժամանցներ, ճարտիկութեան փորձեր, արթնութեան կամ սրամտութեան խաղեր, մաքի մարզանքներ, եւ այլն: Սկաուտներ կ'ընդունին 12-էն 16 տարեկան պատանիներ եւ աւելի մեծեր, եթէ զանուին. անոնք կրնան հետեւիլ աւելի ընդարձակ եւ կարեւոր մարզական խաղերու, կազմակերպելով հանդէսներ եւ մարզական մրցումներ, որոնք պիտի ներկայացնեն իրենց Փիլիքական շախմախը:

Պէտք է զիանալ որ աթլէթիք մարզանքները կը ներկայացնեն գաշտային բոլոր շարժումներուն՝ լրացուցիչ եւ կատարեալ մէկ ձեւը, առհասարակ մարմնակրթանքի բոլոր փորձերուն՝ ներկայացուցիչը: Անոր կարեւորութեան մասին կ'արժէ երկու խօսք ընել, բայց անդրադառնալը աւելորդ պիտի ըլլայ կարծեմ խորհելով որ ան արդէն ծանօթ է ամէնուն, թէ որքան կարեւորութիւն տրուած է Ամերիկայի, Շուէտի, Գերմանիոյ, Ֆինլանտիոյ եւ Ֆրանսայի նման մարզասէր երկիրներու մէջ:

Ան, իրաւ է թէ, աւելի ուժ եւ տոկունութիւն կը ստանան իր փորձերուն մէջ, բայց անոր փոխարէն տուած բացորոշ արդիւնքը ոչ մէկ մարզախաղ կատարելապէս կրնայ շնորհել, եթէ ան, բնականէն մեթոտիկ եղանակով մը կ'իրարակուի: Ան կը պատրաստէ մարզիկին ամբողջական զնդերային կազմը, առանց կարծրացնելու եւ կլորցնելու կուտայ զնդերներուն ճկունութիւն եւ կատարեալ առաձգականութիւն: Կատարելապէս կը մարզէ ներքին դորժարանները, կ'ազնուացնէ նկարագիրը, Փիլիքական եւ բարոյական գոյրոց մըն է ան միանգամայն, որուն ճշմարտութեան պէտք է համոզուիք եթէ ընդունիք անոր բարոյական եւ ընկերային ազդեցութիւնը ժողովուրդներու վրայ: Հին հելլենական ողիմպիականները ճշմարիտ պատկերը չեն արդեօք անոր առողջ սկզբունքին եւ բարձր ողիին: Ի՞նչ լաւադոյն օրինակ՝ եթէ նկատի առնենք միւս մարզական շարժումներուն մէջ յառաջ եկած անվայել անհամաձայնութիւնները եւ շահամոլ նկատումները:

Այս հակիրճ ամփոփումով ուղեցի ցոյց տալ իմ սիրելի սկաուտներուս թէ՛ իրենց սկաուտական բարձր սկզբունքներուն համընթաց աթլէթիք շարժումը պէտք է սիրեն իր բարոյական եւ Փիլիքական ազդեցութեանը համար:

(Շարունակելի)

Պ. ՉԱՔԼԸՃԵԱՆ

ԻՆՁ ԵՒ ԻՆՉՊԷՍ ՊԷՏԲ Է ՈՒՏԷ ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻՆ

ԵՒ ՄԱՆԿԱՄԱՐԴՈՒՅԻՆ ԱՌՈՂՋ ԱՊՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Բուսային ծաղում ունեցող սնուցիչ նիւթերուն մէջ պէտք է մասնաւ ձիւքապտուղը, զոր շատ անգամ Հայերը պանիրի տեղ կը գործածեն աւատօրէն ինչպէս նաեւ գեանապիտատակի, հնդկընկոյզի եւ կարգ մը իւզային սերմերու իւզերը կերակուրի համար՝ կարագի եւ կենդանային զանազան ճարպերու հետ (կոլու, ոչխարի, խոզի, սաղի) միատեղ կը գործածեն: Հայաստան՝ մանաւանդ մեծ պահքի ժամանակ կը գործածէին նաեւ ձէքը (*) հիւիլ տը լէն) եւ կանեփի իւզ: Կարնոյ խիտ հայաբնակ մերձակայ գիւղերէն Կան, Մուրասչայ եւ Զիթաւազ գիւղերը մեծ քանակութեամբ կը պատրաստէին կտաւատի (լէն) այս իւզէն՝ ձէքով գուլալ ըսուած նկանակները զորս կը վաճառէին քաղաքի բնակիչներուն:

Սնուցիչ նիւթերուն մէջ պէտք է յիշել շաքարը (ճակընդեղէ կամ շաքարեղէղէ պատրաստուած, վերջինս աւելի օգտակար է) եւ մեղրը՝ զոր հին ժամանակ կը գործածէին շաքարի տեղ: Բուսային սնուցիչ նիւթերէն վերջ կուզան՝ կենդանայինները՝ կաթնեղենք, մսեղենք, ձկնեղենք, հաւեղենք եւ ձուերը: Վերջապէս աղը եւ ջուրը: Ա.ը կերակուրներուն համ տալու եւ գիւրամարս դարձնելու համար, Բ.ը՝ եփելու համար, խոկ առանց ջուրի կարելի է ասորիլ: Ջուրի հետ սրպէս ըմպելի կարելի է գործածել, թարմ կաթ, կխարոնի հիւթ՝ շաքարախառն ջուրով, պտուղի օշարակներ, պտուղի հիւթեր, ալքոլա-կան խմորումի շենթարկուած:

Մանդարար այս նիւթերու մասին համառօտակի այս տեղեկութիւններէն վերջը տեսնենք՝ թէ ի՞նչպէս պէտք է ուտել Հայ արի մը.

- 1) Ուտելու մէջ պէտք է ըլլալ չափաւոր եւ ժուժկալ. ընտրել պարզ եւ առողջ սնունդ մը:
- 2) Զգուշացիր շատ միս եւ հաւկիթ գործածելէ, սրովհետեւ ասոնք՝ մանաւանդ պնդութեան ժամանակ՝ տարրազարուելով եւ նեխամբ կրնան մարմինը հեղձեցնել թունաւորել ու տկարացնել լեարդը, ստամոքսը, աղիքները, մէկ խօսքով մարսողական խողովակներն ու գործարանները:
- 3) Փոխանակ միսի, հաւեղենի, հաւկիթի եւ ձկնեղէնի՝ մարդ կրնայ ասորիլ բացարձակապէս առողջ եւ կորովի, զերծ զանազան հիւանդութիւններէ՝ միմիայն բուսային սննդառութեամբ. բուսակերներուն մէջ երկարակեացներ շատ կան: Բացի այդ՝ ոչ միայն անհասանք՝ այլ բազմամարդ բնակչութիւն ունեցող ժողովուրդներու մեծ մասը առանց միսի, կորովի եւ առողջ կ'ապրի, ինչպէս Ճափոն, Հնդկաստան, Զինաստան եւ բազմաթիւ կղզիներ:
- 4) Զէ՞ որ պապղ եւ նախահայրերդ ալ մեծ չափով բուսակերներ էին Պաիքի անուան տակ: Անոնք չէին ճանչնար Եւրոպացիներուն ստամոքսի կամ

(*) Պոլսեցիներէն ոմանք՝ ինչպէս կարգ մը տեղեր կը գործածեն ձիւթախոզ բաք (հիւիլ տ'օլիլ) սխալ կիրարկում մըն է սա, որովհետեւ՝ ա) Մեմք կը գործածենք ձէթը՝ իւղի իմաստով, բ) Երկու ձայնաւոր քով քովի գալով մին պէտք է կրնատել ձէթիւղ պէտք է ըսել ինչ որ անտրամաբանական է եւ գոյութիւն չունի:

մարտոզուիթեան վերաբերեալ բազմաթիւ հիւանդութիւնք, որոնք, ինչպէս քաղցկէզը, շատ անգամ մահացու կերպարանք մը կը ստանան: Ինչ որ այն տակն օրէնքի կամ կրօնի ճնշման տակ հարկադրուած պահէ կը պահէին, մեր օրով՝ Յարստացիք իրենց ազատ կամքով եւ համոզուած բուսակերական ազբերակերպին կը հետեւին երկար տարիներ՝ մինչեւ որ իրենց վատաուղջ եւ խանդարուած վիճակը բարւոքի:

5) Վաղ հասակէն զգուշացի՛ր աղելից ըմպելիքերու գործածութենէն, ատոնց տեղ խմէ՛ պարզ եւ անապակ ջուր, երբեմն թարմ կաթ, թէյ, եւ այլն:

6) Իսկ եթէ կատարես երկար ճամբորդութիւն, լեռնային արշաւանք, վերջապէս մարմնակրթական վարժութիւններ՝ այն ժամանակ վստահ եղի՛ր որ հաց ու սղանիւրը (նայն իսկ առանց վերջնոյս)՝ քանի մը հաս ընկոյզ, թուզ կամ չամիչ, արմաւ եւն. շատ աւելի սննդարար եւ օգտակար են ու դիւրազին՝ քու ամէն պէտքերուդ գոհացում տալու պայմանաւ, բացի այդ դուն կրնաս աւելի երկար քալել, ճամբայ կտրել եւ յոգնութեան դիմանալ քան թէ եթէ գործածես ամենէն առաջնակարգ միսը՝ որ 5 — 6 անգամ աւելի սուզ է, նուազ սննդարար եւ մանաւանդ նուազ օգտակար բուսային նիւթերու հետ բազդատելով, պատճառն այն է որ միսը շատ անգամ մարմինը կը թունաւորէ եւ կ'ապականէ մինչ բուսեղէնները դայն կը մաքրեն եւ անհատը հաղեկան, մարմնակրան, բարոյակրան բարձր մակարդակի վրայ կը դնեն, քեզ աւելի զօրաւոր, ստուղջ եւ կորովի կը դարձնեն:

7) Գործելու եւ աշխատելու ժամանակ եղի՛ր ժիր եւ արագ, բայց ճաշելու տակն՝ դանդաղ կեր եւ երկար ծամէ:

8) Քիչ ուտել եւ երկար ծամելով աւելի կ'իւրացնես կերածդ՝ քան շատ եւ արագ ուտելով:

9) Մարդիկ աւելի հիւանդութեան կ'ենթարկուին եւ իրենց ստուղջութիւնը շատ անգամ կը խանդարուի սրկրամոսութեան եւ շատակերութեան հետեւանօք՝ քան՝ սակաւապետութեամբ:

10) Կե՛ր երբ ախորժակ ունիս, խմէ՛ երբ ծարաւի ես, բայց կրնաս անօթի փորիդ կէս բաժակ ջուր խմելու վարժութիւնն ընել, ինչ որ շատ օգտակար կրնայ ըլլալ. ճաշի ժամանակ նոյնպէս կրնաս խմել բայց ոչ ճաշերէն անմիջապէս վերջը:

11) Իսկ եթէ մարդանքէ կամ երկարատեւ սրտոյտէ մը վերջ շատ յոգնած ես եւ քրտնած՝ ո՛չ կե՛ր եւ ո՛չ ալ խմէ, այդ ժամանակ ուտելը շատ վնասակար կը լինի. արդէն շատ ախորժակ ալ չես ունենար. այլ սպասէ քանի մը վայրկեան, հանգստացիր եւ ապա կրնաս ուտել եւ խմել:

12) Յոգնեցուցիչ սրտոյտներու (վերելք եւն.) ժամանակ, երբ ծարաւնաս ամէն հանդիպած տեղէ ջուր մի խմեր, որովհետեւ քանի ծարաւնաս՝ այնքան սլիախ խմես, եւ քանի խմես՝ այնչափ սլիախ ծարաւնաս ի վերջոյ այլ եւս ճամբայ սլիախ չկրնաս քալել դիւրութեամբ: Բայց բերանդ ցօղուէ զով ջուրով: Շատ աղի մի ուտեր, մանաւանդ քալելու ժամանակ, որ ծարաւդ արուեստականօրէն դրդուի:

Այսպէս սիրելի պատանեակ եւ դեռաաւի աղջիկներ՝, հետեւեցէք իմ խոր-

Հուրդներուս նոյն իսկ օրինակ դասնալով ձեր շուրջիններուն : Ձեր կեանքով , վարք ու բարքով , նիստ ու կացով եւ յաւ սովորութիւններով՝ պատիւ պիտի բերէք եւ օգտակար լինիք ձեր ծնողաց եւ ձեր զփրախտ ազգին , որուն արժանաւոր յաջորդները լինելով պիտի գուրգուրայ եւ հպարտանայ ձեր վրայ :

Ես ալ վերջացնելու համար՝ ձեզ կ'ուզղեմ այն խօսքը , զորս արտասանած է ձերունի բժիշկ մը իր մահէն առաջ իր պաշտօնակիցներուն՝ երբ ասոնք իր սնարին շուրջ բոլորուած՝ կը հարցնէին անոր՝ թէ որո՞նք են երկար եւ անողջ ապրելու պայմանները . ի պատասխանի՝ կ'ըսէ մահամերձը՝ « Ա) Զընուարք լինել , Բ) Մեղմ մարգամի կատարել , Գ) Զափաւոր սնունդ առնել : Ահաասիկ երեք բժիշկներ՝ որոնք չեն խարեր :

ԲԺԻՇԿ Վ . ԲԱԼԱՍԱՆ

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆԷՆ

— 00 —

ԳԱՅԼՈՒԿ ԹԷ ԳԱՅԼԻԿ . — Սայլ բառին նուագականը սոյլակ կ'ըլլայ . ուրեմն , գայլ բառինն ալ պէտք է ըլլայ գայլակ . թէ եւ չենք ունեցած այդպիսի բառ մը , այլ ունեցած ենք գայլուկ (հուպլոն) , որուն ծագիկները կը գործածուին գարեջուրին տալու լեղի համ եւ իրեն յատուկ հոտը : Շփոթութեան տեղի շտալու համար ստեղծած ենք գայլիկ բառը , որ նուիրագործուած է երկար գործածութեամբ :

ԲԱՅՕԹԵԱՅ ԹԷ ԲԱՅՕԴԵԱՅ . — Ոմանք կը գրեն բացօդեայ , կարծելով թէ՛ բաց օդին մէջ մնալու իմաստով գործածուած է այդ բառը , ինչպէս Յըրանսացիներ կը գործածեն ան փլէն էն (բաց — օդեայ) : Իրականին մէջ բացօդեայ բառ չունինք , այլ ունինք բացօթեայ , այսինքն բացը օրեւանիլ , բացը բնակիլ :

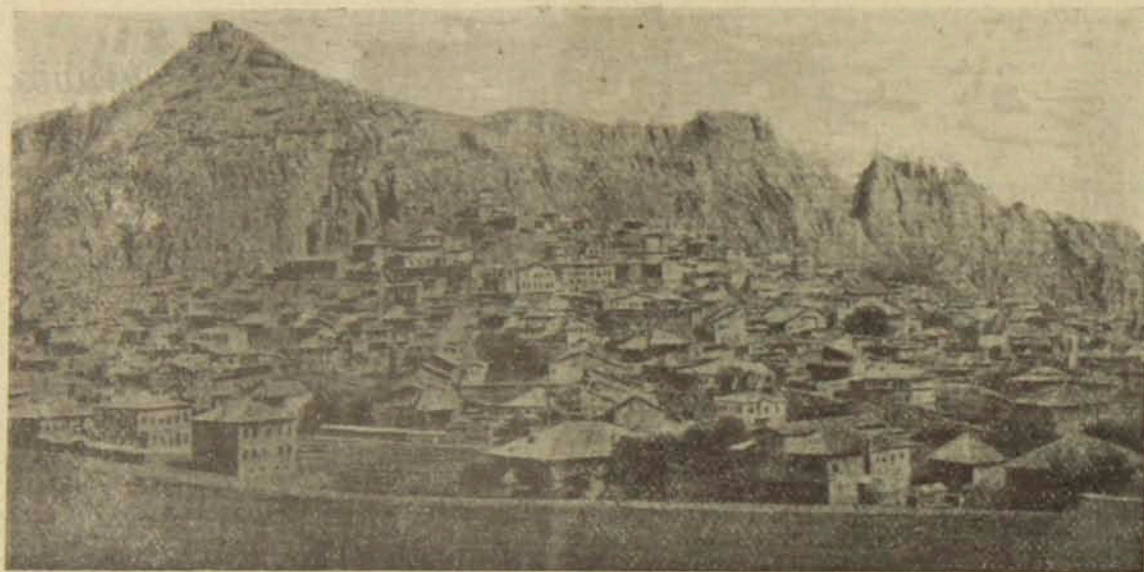
ԱՐԻԱՆՈՒՇ ԹԷ ԱՐԵՆՈՒՇ . — Արի վերջացող բառերուն , նոյն ինքն արի (սկաուտ) բառին « ի »ն « ե »ի կը փոխուի բարդումի տակն : ինչպէս բարի , բարեկամ , տարի , տարեկան , գարի , գարեջուր : Հետեւարար , արի , արեհուշ , եւ ոչ՝ արիանուշ : Թէ եւ այս վերջինը աւելի կը մօտենայ իմաստին , բարդուած ըլլալով արի եւ անուշ բառերով . մինչ արեհուշը քերականօրէն ճիշդ բարդուած ըլլալով հանդերձ , բուն իմաստը տալէ հետո է . որովհետեւ բարդուած է արի եւ անուշ բառերէն , որոնք սկաուտական չէ մէկ իմաստ ունին : Այս մասին կը մտածուի , ստեղծելու համար բառ մը , որ թէ՛ բազմացուած իմաստը տայ եւ թէ՛ մանաւանդ քերականօրէն ճիշդ ըլլայ : Կը սպասենք նաեւ արտասահմանի հայութեան կարծիքին :

ՓԱՂԱՆԳ . — Յունարէն փալանգս բառէն . կը նշանակէ ծանրօրէն զինուած նիզակազօրքերու բանակ : Մակեդոնական փաղանգը առարկան եղած է Մեծն — Աղեքսանդրի յաղթանակներուն : Գրել միշտ « փ »ով :

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ ԵՒ ԻՐ ԱՐԾԻԷ

— 00 —

Պոնտոսի վրայ իշխող եւ Բիւզանդական կայսրութեան ենթակայ վեհապետներու կողմէ կառուցուած է Շապին — Գարահիսար բերդաքաղաքը Աշխարհազառի (Աղչար օվա) շիւսիւսային կողմը՝ լեռան մը ստորոտը: Բայց պնդողներ կան թէ այդ շրջանէն աւելի առաջ, հռոմայեցի Պոմպէոս զօրավար, Պոնտոսի թագաւոր Միհրդատի վրայ իր տարած յաղթանակին ի յիշատակ՝ կառուցած է զայն եւ կոչած է Նիկոպոլիս (յաղթութեան քաղաք): անուն մը,

գործանք կուտան՝ անոր հարաւային — արեւմտեան կողմը ոչ այնքան հեռու՝ Էլուրէսի կամ աւելի ճիշդը, Էնարէսի մօտ կողմ քաղաքի մը, որ այժմ աւերակ է:

Իր բերդը մնացած է Բիւզանդական կայսրերու՝ Կոմնենեանց շրջանէն:

Հոս ծնած է Անդրանիկ Օզանեան, մեր օրերուն Վարդանը՝ ԶՕՐԱՎԱՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ, 1866-ին:

Զօրավար Անդրանիկ 17 տարեկանին ամուսնանալով ունեցած է մանչ գաւակ մը, որ կնոջը մահէն քանի մը շաբաթ վերջ մեռած է:

Անդրանիկ, 1896 յուլիս 18-ին իրը պարզ զինուոր կը մտնէ Վաղղէնի եւ Գուրղէնի խումբին մէջ եւ մինչեւ 1918, առաջադիւսական հերոսութիւններով կը բարձրանայ զօրավարութեան աստիճանին, միշտ իր փառքը, ազազան * եւ կեանքը ի սպաս դնելով հայ ազատագրութեան անմահ գաղափարին:

Անդրանիկ մեռաւ 31 օգոստոս 1927, երեքշաբթի երեկոյ Ծրէզնոյի մէջ եւ 29 յունուար 1928-ին թաղուեցաւ Փարիզ՝ Փէո — Լաշէզի դերեղմանատունը:

Մեր օրերու այս անձնուրաց Վարդանը, մահէն քիչ առաջ հասաչելով գոչած է. « ԿԸ ՄԵՌՆԻՄ, ԳՈՐԾՍ ԿԻՍԱՏ ԶԳԱԾ »:

Նոր սերունդին կը մնայ, այս ախար, բայց սակեաա խօսքը ամբողջացնել գործով եւ գոչել՝

ԿԻՍԱՏ ԶԳԱԾ ԳՈՐԾԴ ՍՄԲՈՂՁԱՅՈՒՅԻՆՔ, ՀԱՆԳԻՍՏ ՔՆԱՅԻՐ:

Ահա երկու խօսքեր, Մեծ Հերոսին գամբանաքարին վրայ տակ տակի գրուելիք՝ աղամանդակուռ բլաթիմէ տառերով:

Ս Տ Ա Յ Ա Ն Ք

1. « Խորհրդային Հայաստան », 2. « Խորհրդային Արուեստ », 3. « Ծիլ-կուլտ », 4. « Պրոներ », 5. « Թուրքիզ », 6. « Վէժ », 7. « Յառաջ », 8. « Ար-մենիա », 9. « Հայ - Բոյժ », 10. « Հայրենիք », 11. « Երկունք », 12. « Ա-լիք », 13. « Արփի », 14. « Մեղու », 15. « Կանթեղ », 16. « Նոր - Օր », 17. « Հայ - Սիրտ », 18. « Հայ - Մամուլ », 19. « Բազմավէպ », 20. « Հան-դէս - Ամսօրեայ », 21. « Մշակ », 22. « Հայաստանի Կոչնակ », 23. « Եփ-րատ », 24. « Ազգայ », 25. « Պալքանեան Մամուլ », 26. « Արեւ », 27. « Վե-րածնունդ », 28. « Միութիւն », 29. « ՀՊԿ », 30. « Անահիտ », 31. « Մա-սիս », 32. « Արամազդ », 33. « Պիւլլըթէն Մանսիւկլ ար լա Լիկ ար Տէֆանս Ժէնէրալ », 34. « Հասկ », 35. « Լէքլէսէօր », 36. « Լը Շէֆ », 37. « Լա նէֆ », 38. « Ճէմպրի » :

Ն Ա Մ Ա Կ Ա Տ Ո Ւ Փ

ՇՐՋ. ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ — Լիբանան - Սուրիա. — 29 մարտ 1935-ին պա-տասխանած ենք : Անձկանօք դրամ կը սպասենք եղբայր Պասմաճեանէ :

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ — Նիւ - Եորք. — Անշուշտ Պատգմ. Ժողովը գումարուեցաւ 13 եւ 14 ապրիլին : Մանրամասնօ-րէն գրել խոստացած էք :

ՇՐՋ. ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ — Պրագիլիա. — 1 Մայիսին պատասխանած ենք : Ստացանք 30 Փրանքը :

ՇՐՋ. ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ — Եգիպտոս. — « Հայ Սկսուա » ի բաժնեկիւնին մասին ձեր 8 մայիս 1935 թուակիրով գրածը նկատի առնուած է . դռնացում կը արուի ձեզ : Տարեկան պատգմ. Ժողովէն վերջ կը սպասենք ձեր բնդարձակ պատասխանին :

ԵՂԲ. ՆՇԱՆ ՔԻՐԱՉԵԱՆԻ — Հալէպ. — Ստացանք նամակդ եւ 100 Փր. Հալէպի բաժանորդներու հաշուոյն . ընկալադրի սովորութիւն չունինք, 11 օ-րինակի տեղ 25 օրինակ կը գրկենք : Մայիս - Յունիս միացեալ թիւէն 11 օրի-նակ ձեզի եւ 14 օրինակ Պէյրութի գործակալին կ'ուղարկուի :

ԵՂԲ. ԵԴ. ՍԱՓՐԻՉԵԱՆ. — Ստացանք ապրիլ 26-ի նամակդ : Ղրկեցինք 30 օրինակ « Հայ Սկսուա » եւ 1 օրինակ Պապէսեանի « Հայաստանի քարտէս » : Անձկանօք կը սպասենք բաժնեկիւններու :

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒԻ

Պուէնոս - Այրէսի մասնաճիւղէն եղբայր Արաթ Ապրօեան (Իզմիրցի) կը փնտէ իր ընտանիքը եւ ազգականները : Մեծ հայրը Ապրի Ապրօեան, որդին Գալուստ Ապրօի, վախճանած 1911-ին : Ալեքսան Ապրօեան հայրը, վախճա-նած 1915-ին : Մեր շրջաններու եղբայրներէն կը խնդրենք որ եթէ ունին տե-ղեկութիւններ, հաղորդեն ԱՍԷՎԷՏՕ 1353, Արամ Ապրօեանի անուամբ : Փըն-տրոպ եւ փնտրուող, միացնելով երջանկացնենք :

A LA SAMARITAINE

Seul Fournisseur agréé par l'U. G. A. - Chefs, Éclaireurs, Louveteaux, ne manquez pas de visiter notre Rayon Scoutisme Camping

		P R I X
SC 19	— Chapeau forme et nuance réglementaires, en beau feutre dur, bords plats, courroie et cordonnnet	28 et 21
SC 20	— Béret Basque , bleu marine, pour le camp, coiffe et garniture, cuir, toutes pointures ...	9.50 et 7.50
SC 35	— Foulard au carré, uni, toutes nuances, en satinette ou toile	5.25
	En finette	3.75
	Avec bordure de 0 ^m 02. En satinette ou toile	
	En finette	7.50
SC 25	— Foulard triangulaire, toutes nuances, en satinette	5.00
	En finette	3.20
	Tous foulards spéciaux sur commande (délai de fabrication 4 jours)	2.25
SC 26	— Courroie de foulard avec boucle	1.10
SC 27	— Bague de foulard, cuir spécial tressé	0.40
SC 28	— Cordelière lavable, coton blanc, kaki ou marine	1.30
SC 29	— Chemise flanelle, coton croité, kaki ou blanc	
	28 au 32	13.25
	33 au 36	15.25
	37 au 42	17.25
SC 30	— En coton, qualité extra, kaki ou blanc	
	28 au 32	17 »
	33 au 36	19 »
	37 au 42	21 »
SC 35	— Culottes scouts, Routiers et Éclaireurs, en beau drap, kaki ou marine, de 7 à 16 ans ...	16 »
	Toile 40 à 46	19 »

Ա.Ր.Ա.Ր.Ա.Տ

Մ Ե Ծ

ՆՊԱՐԱԳԱՃԱՌՈՒՏՈՒՆ

ՍԱՊՈՒՆՋԵԱՆ

Ե Ղ Բ Ա Ր Ց

Արևելեան անուշեղէններու կարկանդակներու պէս պէս միբրդերու ՊԱՐԱՏ մը

39, Rue de Trévise, PARIS-IX Téléphone: Provence 05-91

LIVRAISON A DOMICILE